

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

Temi Nyun Gü

TEMI NYUN N MVÜ-E KAPU NYUN GÜ SHYESHWI

(Thame tseryü nyu temi nyun tsinkeshü)

Lesü higü hile chen 1732 ka France kazü nyu senchwi ryülo, lo chen 1929 ka African nyu Rev. J.R. Gschwend le thu kentsen nishü, tson-o All Nations Gospel Publishers denle lesü higü thu kela pe khwen kechacha 300 nyu shülo laso tson-o senye kechacha kethyü 127 nyu binla so. Khentsenyü, khwenjo kechacha kethyü kechon kile lesü higü keswü nyu Sunggigü jo gü sha ntsun kelole bin. Sidyü Keshagü Ezekel le Jisu Khrista n nyu lo kemvü chen 586 mhudyü zokeshüle, "Ale nyun keshün pe ntsü ti, lo kapu keshün pe ngen shüti, tson-o nle atemi thyü loti, lo Ale n Sunggigü thyüti." (Ezek. 36:26-28).

COPYRIGHT

ISBN 0 - 947052 - 49 - 6

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. BOX 2191, PŔZTORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)

(Reg. No. 61/01798/08)

Temí Nyun Gü

1 Johan 3:4-10

Nle leşü higü swü gü kethyü ka nle nnpvü shyeshwi nyu nhyu kelo hontse kethyü rüchün loti. Nle Khrista shakemvü nyu nme metse lo ketenyen nyu nme thyü bin metse Sunggigü le nhyu kebin hontse nle nnpvü nhyuloti. "Temile asoki kenbon gü nri hünyon ai A-le temi nyun gü nri hünyon." (1 Samuel 16:7). Sunggigü le temi nmeda rühvü kecha thyü la hümvü.

Santa hile Kazü apfu nyu kenku pvügü. A-le kezen keda nyugü, A-le kazü hinyu terogü, a-le a-thyü kelupe keben tsenggen jolonyu hontselo-o pechye tenu sahü nyon. Ndukagwüngkhoka -e, kenku sidyü Apostle nyu hontse kethyü kechon le bin laso. Ai tsü le ndun kethyü tha kemvü, kechagenyumvüle satan ai a-keben le tsenggen jolonyu rothyü lo kehügenyu. (2 Kor. 11:13-14). Satan hile kazü higü terogü kechagenyumvüle temi yhätyü thyü nzüdenlati, lo a-nyu nyun thyü pe-rülati, tson-o anyun no Jisu le anyu keso rüla nmvü-e anyugun kenikelogü le tse kethyü shalo mvü binlaso. Kemu nyu apfu no lo tenyen kemvü nyu apfu Sunggigü denzin ahyü po lo silaso. A-nyugun le kazü tero gü no anyugun kekhe sen bin kelagenyu. (Eph. 2:1-20). Anyugun le a-nyu yhätyü khin shyé pe kenke tson nyugun jü kelagütsü nrishümvü yatselo anyugun le kenke nyu gun lati. Temi ligü higü ai "A-le mumvü tsezo kehü nyule a-npvü A-sakehügwüzin." (1 Johan 1:8). Sunggigü nyugüle nduka temi yhätyü thyü gun ryü, kechagenyumvüle A-le tero seri kemvü thaden nkela, nrhüngenyu gwünzin. (1 Johan 3:8). Tsügenyu hagun Sunggigü jo zenlo, lo tero gwa kemvügü zen kenrenlo; Tsonlo yatselo a-le tin-o hagun nrhilati, Sunggigü kho nnigunlo, lo A-le nkho nni ryüti. (Jakob 4:7,8).

Nne leşü higü swü kengunka lo thame gü nri keshüka nnpvü n nyun hyulogwa. Sunggigü keben güno n nyun tson ri hülo nrüngenyu n nyun khinshyeshü lo chi. N nkemuden shalo, lo Sunggigü le bin tse kethyü tsü kenilanya, kechagenyumvüle Sunggigü zole ngunka kezole "nne nkemu ndi letse hü yatselo

nne nnpvü nsa kehügwünzin, lo ketsin gü le n nyun nyu ndi. Nnne n kemuden zoshwi shü yatselo A-le ketsin lo kenjü nyu nkemu den ji shüti lo nntsenserikemvü aphunyu nthü kenshün shütitse binyon. Nne mumvü letse kethyü zohü yatselo n ne A-no kenku nyu nme thyü hünyon, lo A-jole n nyun nyu ndi.” (1 Johan 1:1-10). Sunggigü nyugü Jesu Khrista zile nkemu aphu thyü kenshün lahünyon.

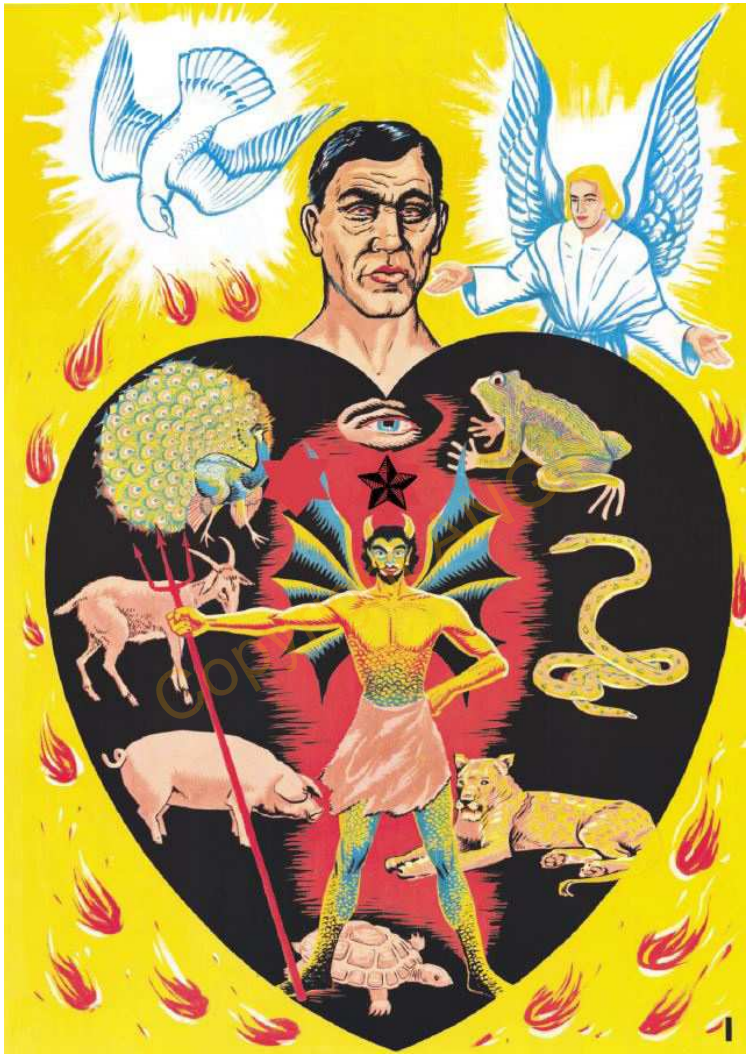
Nle Satan nmvülo Sunggigü hvü nme hensin binti, Nne kemu do nmvü lo Sunggigü go thyüti Keshanvulaka nle kemu gü hensin nyu bin yatse lo nkekhe lanyä, ai chünrasen-o Sunggigü kanshwi kenjun hilo chi, Jisu Khrista le kemu nyu kenilo titse kazü hinyu ryü. A-le nsüshwipe nno nkendo thyü logwa lo A-le nkhiswi pen shülogwa, Satan kekvülo kemu le nphinpvü kebin nyu nshwü shü. A-le ngun rhin kelogü. Nne kenshün Sunggigü mhudyünyu binlaso, A-le nkeyhun nyu kekebutha, nkerüchün lo ntha kethyü aphu hyu kükebingü. Sunggigü mhudyü nyu nkeyhun lo ntho n me-e kebuloho, kechagenyumvüle, A-le n nyetin thyü keshügü, A-le nkhwän nyü lomvü lati-ole?

Kechagenyumvüle Sunggigü yhütyüle Kazü a-phu nri nsin, nshye tson-o temi ligühigü-e A-le A-kipon a-nyun nshünpen kebin nyu A-le A-npvü A-kekvüpe tsüden hishüti. (2 Chro. 16:9).

“A-yhüle temi jvü den nribin kehü genyu lo A-le anyugun kensin kenshye aphu hyükü; Seri kemvütha thyü kehü nyu den le tha nme ka-e kezenyu lo kesishyenyu kebu loho.” (Job 34:21-22).

“Ai Jisu le anyugun tenyen ngwalamvü, Kechagenyumvüle A-le temi aphu rüla shakethyü genyu.” (Johan 2:24).

Tsügenyu “Temi a kemujüpen pe tsü kela nyu, lo akemu hen kela nyule jochü kepvü tsin Sunggigü le kemu nyu a-nmumvü kelagü, lo a-kapunyu kemu hyulo kemvü güle jochü kepvü tsin,” (Psalm 32:1,2) lo Jisu le nthu-e nko bin nyon. “Hagun kenjü thyülo hagun khvü kensunyu akiryü lo, lo ale kebwen pe hagun tsüti.” (Matthew 11:28-30).

1. KEMU NYU NYUN

THA MEDEN LO A-RÜLA ZO KEKHA KESHÜ THA ME KERIGÜ

Tha me kerigü hile kazü günyu yhun kebin pechye tenu apfu keni kelo pe a-hon thyül kemvü nyu nyun, lo Bible le tsüdüng kope kemu nyu tse hünyon, lo kazühinyu terogü no anyu gun ke khe sen bin hünyon, lo a-nyugun le kazü higü kenyü den thyü bin hünyon. Sunggigü le temi nyun ketsigü nri bin nyon. A-yhütyü kenhon hizope Züketsü nyu nmvü-e kenzenyu tse kethyü hi. Thakesha jo 23:29-30 nyuzo kekha njü. "Senyu le chühü nla? Senyule kenya hünla? Senyule anyun ntahunla? Senyule akon kendika a-jün kégwa fühünla? Senyule a-yhütyü nhon bin nla?" A-nyugunle zu khoka gwüng kethon bintila, a-nyugunle gungü zu kecha fühü. Hagun yhüpe zu kenhon tsü nrinya. Nhonpe nyu zutsü nrishü, Kenkhinki tsüle perihontse nndulo nyunkhu gwa kemvü hontse n tsülahünyon. Nyhüle tenunyu kenjwen nyugi nrilo nnyun nyu thagwa kemvü zochwiryülati.

Thame higü pegü hensin nyu, nyunkhu kechonle temi nme nyun nyu kebin hyuloti, hi a-kongü yatselo, temi nyungünyu kemu kechonle a-nyu kebin, lo nnyun hile kemule kebin bingü. Sunggigüle A-sidyü keshagü Jeremiah mün nyu. Ngun kazo keshüle "Temi nyun hile tha apfu nyeki gwamvü lo nsala hü nyon, següle hisha lo gwala?" (Jere. 17:9). Jisu le A-Npvü zo higü zo nko nishü, "temi nyun ki chwiryü kehü gü tsüle temi thyü nrhulahü nyon. Kechagenyumvüle temi nyun kendo gwakemvü, keyüla, kerhyu, medukeshvü, tha ketepen, kemu nyun kepvü, nku kethyü, keso keyhüdyü kethyü, meshwipe a-yhü kethyü, mesentsü kethyü, ketekho kethyü, lo keshelu kethyü le chwi ryü hü nyon. Tha gwa kemvü apfu n nyun ki chwi ryü-o temi thyü nrhu la kehü gwünzinle." (Mark 7:21-23).

1. GÜNGÜN – Güngun kezegwa hi temi apfu nripe a-kenyü kehühontse hi a-kon yatselo ketekho kethyü kemugüzo binyon. Lucifer, gwüngwa we Sunggigü jolo nyu ai ketekho kethyü nyu chyela, tson-o ntsokawe Satan Sunggigü kenrhigü thyü tin laso. (Isayah 14:9-18; Ezekel 28:12-17).

Ketekho kethyü hile mazi kentsun tsinyu chwiryü, tson-o tson kechacha nyu a-tson fülohü nyon. Pehale a-kenya genyu ketekho chwi ryü lahü nyon, lesü sha tetso kelo genyu, phinya, kegwape anyu gun nthü nzen pe ketetsin thyü pvü-oketekho bin hünyon, tsünyeki anyugun pingin pe anyugun gen tseri rin pvu-o ketekho bihünyon, hiden hi rüla Isayah 3:17-24. Ka thu kegwa thyü njü. Temi pehale a-pvü a-bon kegwagenyu, a-senye, shübon kanyü kegwa genyu, kecho kegwa genyu, a-tha kesha a-kesha, a ketsen genyu lo hinyu bin kemvü kecha-e sin, tha hiden geketekho lahü nyon ai Sunggigü le ketekho kehünyu ntsun lahü loü shwi kenjün petsenyo kehü nyu tsü shü kehü genyu. (1 Pet. 5:5). Sunggigü le ketekho kethyü lo thagwakemvü kethyü ntsühünyon. (Thakesha 8:13). "Kenke mhundyü ketekho le ryülahü lo chyekela mhundyü kemhunlo le soryü lahü." (Thakesha 16:18).

2. TENYÜTSE – Higühi akonle thyümi kenyü kethyü. Nshün mvü-o keyhun, keyüla, teso ki thu kenjü kemu denle-nje ntsenyü keyhunyu chon kenye bin laso. Ai tseng keben dzon kenkhi kile ntsokahilaso. Jisu le chen 2000 gükela gwüngkho ka dzon kenkhin kirüla zo keshüle, tseng keben dzon kenkhin kile Sodom lo Gomorah hontselati. Tha hiden nti mvüle, thagwakemvügüle kejamvü shütse, thatson hidenyu nyünyü a-yhenthü kehü nyu lo lesü ka den ai bo kecha la hünyon-cinema, kentsü kenbonka, lesü gwakemvüden lo tsü nye ki-e tson-o Sunggigü mhundyü nyu kemule tse kehü den ai ntsokawe khipe kemu kenrun kenryü tho hontse laso. Selo temi ye ye kethyüle cinema kenri tsünyeki, kentsü kenchen keswü lesü keswü kipun a-yhen kethyü tsü pe a-jvü thyü tinlaso, tsüle anyugun thyü pe keja kepvü lo nyu gwakemvü nyu shü kebin gwüngzin. Nshün kemvü kentsü kenchen keyhun tho teso thyüpe mehi kehü tenu metse lo pechye metse a-npvü a kecha ke thyü nyu kegwatsin thyülo nrhüngenyu a-yhen bin laso. Nashü kethyükgänyu, tha nshün kemvü keyhun do den tsün nnyu shü hü nyo. Sunggigü kipun kenshün ke yhun jvü tsin keshü nmegü yatselo Joseph le hihontse kethyü genyu kvükelo le that nme ai pe kendyü keloi ndi. (Gen. 39). Zulu tse kenthü Afrika tesin kipun kebin rünyi nme nyu keyüla pechye tenu apfu dushvü lahü, higüyatselo

thakesha shen he keshün dengenyu Sunggigü le mejüm kera nrüng nmu bin kela zensü tsin shü bin laso. Sunggigü le nno keyüla mvüle tsü nrhi lo lotsezoshü, “Kemu kechalihi ai tegwenki thyü hü nyon ai keyüla kehü nyu le a-pvü a-mibo nrhu la hü nyon. Hagun mihile hagunle Sunggigü kanyu hyulo, lohagun nyun ki kekvü kenshün kapu kershvüka tse “Temi kethyü hagun le shamvü-ole? Lo hagun hile hagum npvun hagun honmvü.” (1 Kor. 6:18-19). Ligü higu-e Sunggigü kershvüka tsügü bo nshvü layatselo Sunggigü ko a-bo nshvü lati, kechagenyumvüle Sunggigü ka tsüle nshün kethyü genyu. Lo hagun le kershvüka tsü gü tsüle.” (1 Kor. 3:17).

3. TEBO – Tebogü hile kemu nyu nze bin kela hontse kethyü den lo a-tsenshvü gwa kemvü nyu rüla hontse. Nnyunkhu Tsüle nshün mvü, a-tson nyu tha nshün-e lo nshün kemvü-e aphu tyü la hünyon, tsühontse kemu lea. Nyun nyu kebinyu le tha nshün kemvü kerüchün tha nshün kemvü rhishwi keshü, lo lesu gwakemvü den keswü hi hontse kethyü aphu khipe swü lo zo bin hünyon. Nmi hi le kerhün Sunggigü kershvüka nme, tsü gü tsüle tha nshün kemvü ketyü, njvü nrüla gwakemvü, makhu ketsen, shada kenpwen, nmvü-e kani hi hontse kethyü ketyü nyu nthyü nrihüla hünyon. Makhu ketsen lo dawa gwakemvü hile nduka nyeki ntso kawe pechyenyu-e tenyunyu-e aphu tyü chon kvü binla so, tson-o tsü no temi kechon phinpvü bin laso. Terogwakemvü do thyü kebin le makhu ketyü hi khe lo mvü kebin dan le Sunggigü kekvü nyu nti khe logwa. Nyünyü nyu yhun kehü nyu le kehun ka nyu süda gü mhudyü nyu we makhu tyü mvu-o bin lo gwa, kechagenyumvüle a-nyu gun le tsü gü tsü khipe kershvü bin letse kethyü rüchün kehü genyu, tson ai Sunggigü kershvü kanyu a-nyu migu we thyü nrhüng kelo rüchün lo mvü lahü. Hagun le tsü gü tsü sha mvü-o le? Apostle Paul le hihontse zoshü, “Hagun le Sunggigü kershvü ka, lo Sunggigü kapu le hagun gen bin tse kethyü tsü sha mvü-o le? Temi ligü higü-e Sunggigü kershvü ka gü tsü bo nshvü la hü yatselo Sunggigü ko a-nyugün bo nshvü lati.” (1 Kor. 3:16,17; 6:18,19).

Ketyü ketsü kipun a-tsen keshvü nyule Sunggigü mhundyü nyu

tson kekhio nme. Ngun le rhün lo nrün genyu tyü, tsü hünyon, ai tyü tsü nrün genyu rhün bin mvü. Kenyon le Ketyü Ketsü kegwa kechon tyülo hü, lo tyütsü pe ngun ginyü lo hü, ai tyü kenyü gü we khishü khishü, tsen bin hü.

Nthyü nmi kenyü gü we thame ka-e thyü penlo hümvü. Biüle when gü tejvü nyu we Ketyü ketsü tson nyu a-jvü gwakemvü nyu lo kenzenyu we tso pe jon shvü la huyon. (Deut. 21:18-21). "Ketyü ketsü nyu a-tsen gwakemvünyu lo kenzenyu le tha ndi lati, lo nngü mimi kehünyu le phiryen pe a-je pvü bin tinla kehü genyu. Temi a-jvü rüia gwakemvü nyu zen kengü ke hunyu le keja kepvü pe a-pvünyu tsüla hünyon." (Thakesha 23:21; 28:7). Temi that tyü kenyü nyu lo a-thyümi kenyü thyü kehü kenya nyu nme le sila-o gungü mazi nyu kenjün thyü kebin rüla rüchün shü shwi. A-ken jün kethyü rüla le zo lo bumvü. Sunggigü zonyu thu tseng tsü pe bin njü nyon. Kenze nyule Sunggigü kedabin nyu yü loha, tson zo njü nyon. Zu hile ketyü hon kemvü, tsüle tsü lolo si lalo kewa terün nme, lo tsügütsüle kentsen nyu ayi nyun thyü kevä la hünyon. Tson-o tsü tsü lolo kenmo kenu tha thyü tin la hü nyon. Anyu gun le tson-o tha nshün kemvü keyhun nyu lo tsü nyeki-e nduka thyü hü kemvü kedushvü tho ayi thyü tin lahü. "Zu hile tha shwi nyü kehü nme. Zu kekvü gü hile me kevä keben la kehü nme. Tsügenyu temi ligü higü-e tsüno a-sala kehü nyu le tha sha kemvü nyu." (Thakesha 20:1).

Següle kenze zu thu pe Jwen hüyo, le tsü kelo den ayi Sunggigü mhudyü nyü kemule ketunkü, kechagenyumvüle Sunggigü le zokeshü le zuketsü nyu pe chye kehü nyu den zu kekvü pe keru kethyü nyu pechye kehü den we thyü lo tiso. (Is. 5:22). "Che, zu pe a-kazon nyu la kehü nyu we thyü lo tiso. Boto! Honpen gü pe a-lashü-o no nze bin kehü genyu. (Ibri. 2:15). Ntsen seri kemvü nyule Sunggigü keda gwen loho, tse kethyü hagun le sha mvü-o le? Hagun npvü hagun sa binya, pechye tenu kipun petsü kemvü we teromen kezü kershvü nyu nmvü-a keyüla, kehü. nmvü-e pechye npvü pechye nyu zen-o keyüla nyu nmvü-e kenrunyu nyu me hon tepen kehü nyu, kenze nyu, jogwa kemvü zo metsin kehü nyu, mekeden tyü kehü nyu den

le Sunggigü keda gwenle ho.” (1 Kor. 6:9-10).

Kazü nyu n keyhun ka kemu jvü rüla den hile kelu la loho, lo tsü den tsü le: keyüla, nshün kemvü, teromen kezü kershvü, kemu kethyü, keshwi kerüchün, kega kethyü mekegwa shwipe n yhä kethyü, n nyun kenta, den kechacha kethyü, kezo zen kemvü, kendo kechacha kethyü, meno n nyeki gwa lonyü kemvü, nze kethyü, kengü-o keja kepvü tha kethyü hiden hilo tsü nyeki kecha-e sin. Temi ligü higü-e tsü hontse thyü kehü nyule Sunggigü keda nyu a-jün hyu loho. (Gala. 5:19-21). “Lo zu tsü-e n ze nya, zu le nboshvü la kehü genyu, tson kethyü gü mvüle kapu gūno hagun kesü thyülo.” (Eph. 5:18).

Jisu le teri kehü nyu den genyu hi hontse ko bin hü nyon: “Temi ligü higü-e teri kehü nyu no Aki gun ryü-o tsü lolo, temi ligü higü-e Atenyen kelogü we ketsinlesü nyu kezo hontse a-gen kerhüng zü le tsung chwi ryüti.” (Jn. 7:37,38). “O! ligü higü-e teri kehü nyu no zü ki gun ryü lo, Pisa kendi nyu no gun ryü-o hipe tyülo lo, gun ryü lo, sentsun pekhüshazü lo nyezü pisa semvü lo ami thyümvü-o hi lo lo.” (Is. 55:1). “Ai temi ligü higü-e Ale zü lo pe atsü shü-o tsü kelo gü we tha me ka-e teri loho tsüntimvüle Ale zü pe a-tsü titse kebin gü we a-nyunki zü le pen chwi keryü zülu thyü-o gungü kethonthen kerhüng titi.” (Jn. 4:14).

4. TSEHYU – Tsehyu hile tha thyü kentsü lo temvü kethyü tsin shübin nyon. Tenyen kemvü hile temvü kethyü a-keme. A-tha thyü kentsü benle a-boshvü lahä. A-tseng gwa kemvü gü we dzon gweng a-kenyü deng hyu penlo nrün genyu rüchün bin hü. (Thakesha 21:25-26). Joshua le Israel nyu deng kazo, “Hagun le kazü gü lolo nrüng genyu ntsü lanyalo.” Temi hile tha thyü ntsü lo Sunggigü kanyu hyulo nrüng hyu lo mvü lahä. Jisu le zo, “Hagun chwida kenrun günyu yülotitse hagun yhen thyü lochi.” (Luke 13:24). Fühü nyule hyu loti, fütserü tsera kehü nyu le khipe a-hon thyü lo bin laso. (Matt. 11:12).

Kenikelo lo kapu kipun tha thyü kentsü nyule a-kapu nkela nrüg le angen binlase-o, tson-o tsüno a-sü sen o kehi thyü lo mvü

lo Sunggigü rüla ayi rüchün ntsung lo mvü la hü nyon, tson-o Sunggigü le zo pe bin kenjün kenya ayi gwen lo mvü lahü, tson-o kenke nyu gun lahü. Sunggigü le n no nthu nnyun pe a-tsü shü lo tselo keseme güle senduki nmvülo hisiki-e gwa tse nka zo hü nyon. Gwüngkho tsügüle tha nme nka ni ryü mvü lati tson-o n no Khrista kanyu chwi keryü kenikelo pe nhon thyü lomvü-o nkela ti tse kebin gwenzin. Sunggigü le zo n ne nthu A-khwen nyülo yatselo n nyun rüla nya. (Ibri. 3:7,8). Temi dikho le gwenkho kegwa nri tse-o kenikelo hyu lo mvü o kenke nyu gü la sela? Gwenkho kegwa gü khwen binya, senduki tsü le nhon kemvü genyu.

Tsehyu kü hi temvü nyu le pe dawa thyü hü nyon, tson o tsü gen a-nyegun temvü tho ndo nzü lo tsü sen o kenku sidyü zo lo temvü pehi tson-o meno kerhüng Sunggigü tenyen kethyü gü mvü le temvü nyu tenyen tin la hü nyon. Kenjün thyü kelo gwenkho ka, keho kenyü gwüngkhoka, n nyun kenjün thyü kelo gwüngkho ka, lo kesi le keryü gwüngkho ka n gun no Sunggigü ko shü lo tse nka zobin. "Npugü le kemitsinnyu phakvü aphu. tson kerü gü, lo A-le tsü deng nripe a-kenyü bin hü." (LüHin Lesü 37:23). "Hagun deng nyu peha le ho bin le? Tsünyu no kehun ketsen kehü nyu kolo tson-o tsü den no Npugü zenyu terüzüpe nyen-o a-nyenyu kehi thyü lo. Tsonloyatselo tenyen-o hi kehü genyu ho kebin gü keni shüti, lo Npugü le a-no so loti, lo tson-o a-le kemu thyü la-e tsü jüpe a tsüti." (Jacob 5:14-16). Kechagenyumvüle gwakenye kelo hile yhäko kechwi kechye n mvü-e tesa tesin kipun gunryü lo hü mvü, ayi Sunggigü A npvü n jün kerashü kehü kedagü. (LüHin Lesü 75:6,7). Sunggigü le Israel nyu nyenyu deng ka zo, "Hagun denyu hagun nyenyu pechye tenu-e rope rüshvü kehü nyu, n mvü-e temvü-o zo kehü nyu, n mvü-e tegvü kesen nyu, n mvü-e kenku nyu, n mvü-e kesi nyu ketso kethyü hihontse kehü nyu n me-e no hagun denyu binya. Kechagenyumvüle hihontse thyü kehü nyu le Sunggigü mhudyü nyu kentsü kenchen tho n me genyu. (Deut. 18:10-12). Sunggigü keda n gwen zin temvünyu, keyülanyu medukeshvünyu, kenkunyü, mesa pe a-kenyüsa kehünyu (Tesda. 22:15) aphu bin.

Nle gwakemvü ka pu gü ki kegun tha tho n mvü-e me jvü me rüla zo kehü ka günya, n mvüle tsüden rüla-e shün nya, a nyungun we kemu kethyü tsü le a-nyungun kenyü kethyü genyu. Ale Npugü hagin Sunggigü. (Lev. 19:31). “Lo tsü hontse a-nyungun le hagin ka gun gü kapu hagin nyeki keshvü fü lolo tson lo temvü nyu fülo, tson zolo temi le Sunggigü fü loho-o le? Rhüng kehü Sunggigü le sila-o le? Tejvügü lo jün zo kehü nyule hihontse kethyü zolo ha la yatselo kebengü le a nyungun gen ndi.” (Isa. 8:19-20).

Nle lesü higü swü kebin ka Sunggigü le nnton binyon, tson-o A-le nno n kemu nyu n nyun kelulo-o nkeyhun pe A-tsü shülo tse nko lo nkhwén binyon. Ayi tsehyu hontse kethyü kapu güle n nyun nyu bin yatselo nle Sunggigü genyu tha rhi lo rüchün kebin deng khinla-o kenshvü pe n nyun nyu shü la hü nyon. Apvügü keshanyulaka ale nashü kanyu gümvü layatselo dihontse mon? Kazü hinyu serimvü o keshyerhün hyusinmvü lavatselo Khrista nyu kenya zolobukeho, ndunkethyü nyun kebwen nkenyü zolobukeho, terenialokeho keyhun n nyun nkenyü no nsü kepvü hinyu Khrista Jisu nrikelo genyu A-le nnyun nyu yüryülo lo nno A-kenya deng gwenloti. Ayi temi kenshvü lo kesi gü kenshvü nyu satan do thyü bin hünyon, tson-o n nyun no rüpe tsehyu kü hontse lati, ayi Khrista le keseme gü do thyü lo kesi nshvü kehü den keni shü titse gunryü. (Ibri. 2:14-15).

5. TEME – Teme hile kenrin kethyü nyunkhu n me. Keshwi kerüchün, nyukenta, nnyuta whetse kethyü nyu medushvü kela le bin la kehü tsinshü. Nle nnyu kenta gwakemvü tsü kekhele nrüng genyu nhen thyü bin logwa ayi tsü no tson bin-o Jisu no ryü-o nkenishwi shü lotse A-ka hi kelo we gwakvü “N npvü nshwi pe n nyu tanya.” (Gen. 45:5). N nyuntanya tson-o nyunkekhü gü nrhilo, tha lihi ka e thagwakemvü thyü titse n nyun nyü lany. (LüHin Lesü 37:8). “Nyun kekhüle a-jvü gwamvü lo n nyun kentale kenrin kethyü le següle meshwipe a-yhü thyü kethyü nyu tsü so bin lo gwa tila?” (Thakesha 27:4). “N nyun ta whetse lany, kechagenyumvüle tsüle kephonyu nyun gen bin tinla kehü genyu, tsügenyu n nyun nyu nyu kenta tsü khela.”

(Ecl. 7:9). “Nyun kenta tsü aphu khela chi.” (Col. 3:8).

A-nyungwakemvü nyu kechonle zu tsünzen lo thagwakemvü kethyü le a-khenkezo nrin hünyon, ayi zu hile peri azenzü gwakemvü hontse. (Deut. 32:33). Kemunyu nyun nyu we khün kezo hile kenya hontse ayi Sunggigü le ngun khün kezogü, Jisu le zo, “Nkazonyu sope n npvü nkeso hontse lolo” (Mk. 12:31) nkenrhinyu solo. (Matt. 5:44). Mele n ntsun-o ngen thyüzü kenjün gü kemu zhü shü yatselo Sunggigü le nkemu den tsü zhü shüti. (Matt. 6:12). Kenyakenyü kethyü le Sunggigü le a-kendo mvü. Temi nyun nyu thagwakemvü lo terile binhü nyon ayi kebwen no bin thonlo nrüng genyu ketsingü nyu chwiryülo mvüloshvü.

6. PERI – Peri güle Eden chwigü nyu Eve le Sunggigü zen kengü-o a-shyerhüng kebin nyu salo-o a-no nkela. Tsengen chye kela Satan güle Adam pe Eve hvü gen a-yhü thyülo kechagennyumvüle a-hvüle kazü nyu Raja nyu hontse kebin genyu Lucifer tedo güle kenke, jvü gwa kemvü, meshwi nyhü kethyü kenyon rhüng kemvü hiden hi khipe temi nyun nyu shülahü tson-o ndennyu kengükegwagü borholabü. “Meshwi nyhü kethyü hile sika hontse a-jvü gwa mvü.” (Solomon lü 8:6). Tsügü le temi nyun nyu thagwa kemvü rhi sen chwi ryü-o kecha nyule ashye rhüng kebin nkela, lo medu keshvü keti ai rhi gü lahü nyon. Hiden hile kalu tenukelo den nyu soryü lahü. Hakethyü nyu dennyu tha hi hon tse kethyü lesoryülahü, a-nyu dennyu nmeme shwi nyü kemvü lo kenrhi kethyüzolobu keha le soryü lahü. Khrista nyu lotha nyu le tse, gonyu letse kehü, Sunggigü le temi peha sen-o tha thyü sa sorükela nyu deng nmeme shwi nyü kemvü-e soryü lahü.

Kechagenyumvüle anyugunle Sunggigü keso nyeki anyugun npvü anyugun so sa bin kelagenyu. “Kenshün Kapu güle a-pvü Sunggigüle keso run pe nnyun nyu shülaso.” Tsomvü yatse kethyü we anyugunle Sunggigü zennyu thakeda thyü kebin tsüle gwakemvü Kapugüle binlo gwa kethyü genyu.

7. TSEGU – Tsegu hile nnyon tyü hünyon. Higühi a-konle temi

a-tseng kenshvü nyu lo pisa ketepen hile thagwakemvu apfu mengü. (1 Tim. 6:10). Afrika nyu Congo tsekethyü nyu tsegu pehale kentyü tentyü-o a-gin da pfü phala-o sila kemvü thentyü bin hü. Atseng gwakemvünyu le tha ndi, nnyon teri kehü nyu-e chye hü mvü, ai a npvü a so ketsi nyu-e lokemvü nyu-e kazü nyu kenyagü chwi lonrhüng genyu a-yhen thyü-o fü bin hü ai tsü letenre lo tsemü le tyü mhen kelagi hon. Jisu lezo "shyebün nyun lo mo kégwen notyü ndila kegwa, kerühyunyu no doren gü rühyulola kegwa kazünyu hagen kenya kegwen nyachi. Tson kethyügü mvüle ntyü lo mokegwen no tyü ke mhe lo keho lo kerühyu nyu no rhen yegü rühulo keho tsenggen n kenya ke gwen lo chi. Kechagenyumvüle n kenya kebin binyu nnyun-e tsünyu kebin genyu." (Matt. 6:19-22). Akan lo a kami apfu nkelaso, kechagenyumvüle a-le sona rüka lo phi a miketsen den fü lo tsüden so tin kelagenyu (Joshua 7). Iskariot Judas, Jisu le senthyü kelo güle a-hüla kechangenyumvüle a-le rüka ketepen nyu a-npugü a-senkethyügü tenpe jwen lo kelagenyu.

Suna rüka le anpvüwe gwamvü kethyü ndi, ai temi nyun nyu tsü nnyü nmvu-e tepen chwi keryü genyu pechyenyu lo tenunyu ye ye tse ke thyü le a-ke yhun nyu lo a-ka khwün nyu zen kechwi lo nnya whetse lo nrhün genyu kheli lo tedo kechacha den thyü-o kenya den fü binhü tson-o a-keyhun nti mvüle a-ka khwün ai nke kela le bin hü, kenjin thyü mvü tse nnya lo nyü kethyü hile nno rühyu lo me dushvü, mvüle nnpvü nhü kela-e thyü lo gwa. Pisa keso lo tsengwa kemvü le a-pvü nyu hihontse kethyü ko kechonle bin, zen ke chwi kekvü, kazügü ki pon a-yhen kethyü, a-kehun ntsen mvü-o me nmu kethyü, "Hagen petsülochi, tha ketepen apfu nyu hagen kekhenilonye, kechagenyumvüle temi ke yhun hile a kenya kechon le kebin genyu e yhun thon lo hu ke mvü genyu." (Luk. 12:15). Tha ruchin kemvü kenya gürüla le hihontse, Kenyanyu nmele a-lonyu a-sha le kechon nshalo, tsuselo a-le a-npvü a-nthon-o shyé hi pvü gun ryü-o tha nme ka-e keshü bin ndilaso, ale nyu thyü tiso yo? Tson tse-o a-le ale hi thyü tiso. Asüsen tsü rholo nji-o thyü pe keda thyü loti, tson-o ashyelo ahon apfu pe tsü nyu shü lo ti. Tson-o ale akapug ka, Akapugü nle bin thon salo

kegwatha apfu kequen lo laso.

Thame thyü kenjin thyü nya-o bwen-o tyü lo tsü tse-o ketegvü binlo. Tson bin la ryü, Sunggigü le a-ka, "Hire tha rüchin ke mvügü, ntsoje ngen nkapu zen lola tiso; tson ya tselo nle tha kequen kenjü tsüle segü hon thyü tila?" "Temi ligü higü-e Sunggigü kipun tha kenya rüchün mvü-o a-npvü a-hon nti kequen kehü nyule tsu hon tse ti." ((Luk. 12:16-21). "Lo temi nmele kazü apfu pe a-hon thyü lo-e a le a-kapugü nmhe kela we a-le nyu kechwile le bin nla?" (Mk. 8:36). Hagun ntso ntsenyu ke yhun nyu nyu tyu tsü tiyo nmvü-e nmi genyu phi nya den rüchin pe hagun nyun kenjin thyü nya... hagun le A-keda kethyü fülo teri chi, tsonlo yatselo tha tsüden apfu khipe hagun tsüsinshüti. Kechagenyumvüle hagun kenya le kebin binnyu hagun nyun-e tsü nyu ke bin genyu. (Luk. 12:22-35).

8. SATAN – Satan hile nkulo mesa kehü apfu pvügü Jisu le joshu "Hagun le hagun pvügü tero gwa ke mvügü kanyu, lo hagun le hagun pvü ke nyü thyü hünyon. A-le sorikari nyu medukeshvu nyu nme, lo agen ketsin kendi genyu a-le ketsin nyu bin humvü. A-le kenku jozosolo a-npvü a kenya zochwi ryü hü nyon kechagenyumvüle a-le kejin pvü gü genyu." (Jn. 8:44). Kenku kedagu-e lo kenku keshengü-e zen-o ketunkü, hijo, thu lo thyü e hü nyon. Sunggigü le nku hü mvü lo Khristan nyu ko tsü hontse. (Titus 1:2). "Ngunle a-zen kepvüshen hünle tse zohü-o kezenyu hü yatselo n gunle nku hü nyon le ketsin nyu hümvü." (1 Jn. 1:6). "Tegwenki tehi den, lo tümvü nyu ju, lo keyüla ju, lo medukeshvü den, lo teromen kershvü ju, lo kenkunyü den lo, kenkule akenyü kehü nyu apfu sin." (Rev. 22:15). "Sunggigü le kenku lo tha thyü kezü hi A-kenyü mvü." (Thakesha 6:19).

9. SHYENYU – hile tha nme le temi nyun nyu bin-o nnton kehügü hizo binyon. Temile a-npvü a-kenyü thyü nyü kethyü, shatsen tsü tse kemu ke thyü, kemu so kemu thyü ni nyü ke thyü tson-o a-no a-npvü a-tho ai sha lo mvü la hü. Tson-o rüchin ken shvü higü hile khika we ma tse, khi kawé kevü keben tson-o khikawé a-npvü a-rüchin nmu, khika le a-npvü a-rüchin

kenjü tse bin hü. Tsügü tsüle himmhundyü ki tegiro kenyen pe a-vü kela hon tse tson-o a-no a-kerüchin den nmhenla lo a-ketenyen den aphu khe la, tson-o kapu gwakemvü lo ketsinyu senthyü hü kemvü kapugüle a gen bin lo-o a-no kenero lo kenku jün zo tin la hü. (1 Tim. 4:12; Heb. 10:22).

10. YHÜTYÜ – Sunggigü yhüle nnyun nyu, nyule chwiryü hüyo tsü aphu-e hyu bin nyon. A-yhüle machwen hontse kethyü gennyu tha nme a-kebulohü mvü. Lo a-le temi nyun nyu kekebu tha lo kerüchün aphu shalo hyu kü. Nle tseng lukitha gwakemvü thyü bin logwa, nmvü-e chin kentsung lunyu metse, nmvu e tha khwün kentsun nyu thyübin metse nmvü-e lihika thyü bin metse Sunggigü le hyu bin nyon. (Thame nyu rhipe bin kenjü yhytyü hi le nmhun nyu, nrüla shalo kehu ai zobin nyon).

11. NLIMACHWENGÜ – nyun kхо ka kebin hile Sunggigü keso le kemu nyun gü hunpvü kebin tsinshü. Sunggigü le kemu gü ntsü hünyon ai A-le temi sohünyon, temi no mu bin-o sikela le A-kendo mvü ai a-no a-nyun kelu lo-o yhun kelo le a-kendo. (2 Pet. 3:9). Jisu le kemu nyu kenilo titse ryü kemu nyu nmele a-nyun kelu kelo le tseggenyu-e a-shye kerhüng thyü binyon. (Luk. 15:7). Nligü hikhipe Jisu Khrista zigü zen kendyü keshü, Sunggigü tanyü nyu gü le kzsne uan, üutila nrhüng gü. (Johan 1:29).

12. TSENGGEN JOLO NYU – hile Sunggigü Johontse. Sunggigü le mesa kehü nyu lo kemu nyu a-khvü nsu kebin pechye tenu aphu no anyu kelulo-o Sunggigü keso no anyun nyu bin kelo le A-kendo.

13. NSU – gü hile Kenshün Kapu zensü. Kenshün Kapu güle ketsinyu me kemu tsinshü, lo kemitsinyu mejükerä kethyü tsin shü, lo kemu le kebin bin gü nyu a-le bin hü mvü. Thame hinyu tsin keshü nyu nrüla pehale bin mvü-o le? Npugü no A-ben pe nkesü shü lo nrhün genyu chü-o A ka hilo chi. Nle Jisu Khrista tenyelo yatselo nle keniloti. (Apostel 16:31). Sunggigü le n nyun thyü kelu shü titse lo kapu keshün lo nyun keshün pe n nyun nyu shü titse zo. (Ezekel 11:19). Jo higü hi thame

2. THE HEART CONVINCED OF SIN

keyhun gü ka hyu logwa.

THAME KEYHUN GÜ

Thame higü nyu temi nmele anyun kelulo-o Sunggigü fü gun keju tsin shü. Tsenggen Jolo nyu nmele jenthon senbin, lo tsü le Sunggigü Jogü, hile nmhun, kerhüng lo kekvü kebin jo, Jenthon yi kepen nye ki gwakvü. Nnyun lo nkapu zenkho sen-o nkeren ntsin lunki ai yü gü n nyun kendo kerüchün lo nle thyü ke nyü den ai kese-o shalo hü nyon. (Ibri. 4:12). Sunggigü jole nka kezole "Kemu chün le kesi." (Rom. 6:23). Temi no gwengwa si-o tsü siki ketso kethyü nyu gun ryü ti. (Ibri. 9:27). Kemu nyu lo tenyen kemvü nyu chün le matso le mazi nyu hyu lo ti.

Lo Tseggen jolo güle a-ben kecha zin pekhunru senhü. Higü yatselo kemu nyu le khenyume siküti tse kethyü tsinshü. N ne nmihi sosa bin hü Phipe nthü kezegwa, leyi thyü kezegwa, lo thyüni kenyü den thyülo nrhüngenyu nuncha kebin hile silo tenrenlati, nmvü-e kentyü teshole tyü lati ai Kapu gü we khenyü me Sunggigü jokekera bin mhundyü nyu soti.

Hinyu kemu nyu n me le Sunggigü zonyü tserü kebin nyu a-nyun khinshyepa Sunggigü keso nyu shü kebin hyulo. Kenshün kapu güle ntso ka we kezün kemu nyu gü nyun gwüing nben shü bin laso. Sunggigü keben gü le yü keryü ka kezen gü hulahü nyon. Dichye ka Sunggigü keben le yü ryü yo kezen gü le tin la mvü loshvü. Kemu nyun khu kecha cha tsin shü kebin hi aphu no tin la mvü loshvü. Tsügenyu keso lesü higü swü kebin den, Jisu le kazü keben gü, no n nyun nyu yü ryülo-o kezen tho den no n nyun nyu chwi lamvü lo shvü. Thame hinyu tsinkeshü hontse. Jisu le zoshü, "Ale kazü keben gü, temi ligü higü e A sithen kehü güle kezenyu hü mvü le kerhüng keben gü hyu loti. (Jn. 8:12). Nle thame ka-e temi thakesha, temi dokegwa, n mvü e nle n npvü nkekvü sen-o n nyun nyu kebin kezen gü tsü hü loha. Ai kemhe tsingü, kene tsingü thyü tolo nrüng gü tsüle Jisu keben güno a nyun nyu yü ryü-o bin lo yatselo n nyun nyu kebin kemu gü tsüle tin la mvü loshvü. Shye

lo shyenyü le khika we kezenyu ngwüing nben shü logwa, ayi yhäka le chwi ryülo kezen den tsüle a-shvü tyü-o ndi lahä. Jisu le kemitsin nyu gü. A-le Jerusalem kershvü kanyu keyü ka A-le methu, tenyü, nsu jwen kebin den hüle lo pisa kelu kebin den miz-e boketola, tson-o hihontse zoshü, “Aka hino kehika thyüti, tson kethyü thu nzhü ayi hagnle pe mehon seketyünyu ka thyü bin laso. (Matt. 21:13). N nyun le Sunggigü kershvüka thyü titse rhi sen bin laso, kechagenyumvüle A-le tsunyu binlo-o thyü kezegwa kethyü kenshün lo A kebwen keso lo shyekerhün no nkesü thyü shü bin nyon. Jisu le nkemu zhü shü nrün genyu nti gunryü mvü ayi A-le ngun rhin hilo titse lo nkemu nyu nkeni shü titse gunryü, temi nyugü (Jisu) le ngun hashü selo hagn ha tsin thyü shü lati so. (Jn. 8:36).

THAME KENSHEŒ GÜ

Thame hinyu kemu nyu nmele a-nyun kelu ketsin thyü kelo tsin shü. Jisu le Krus gen a-kemu genyu si laso tse kethyü shalo kela siki ntso kawe a-le a-kemu kentsü kenchen lo a-le shvü ritsin kethyü shalo laso. Tsanggen jolo nyule Krus senbin, lo tsüle Sunggigü Jogü pe a-hi keshüka tsüle a-nyun ketsen kerüden roshü, lo a-le ntsoka we a-le a-npvü a-kemu chonritsin kebin den tsü rüchün pe anyun kenjün thyü loso. Sunggigü keso keda tsin gü tsüle Jisu Khrista kanyu gunryü tse kethyü a-le sha keloka keso tsüle a-nyun ro zun shü. Tsüselo a-le ntso kawe aphu nyeki-e Jisu Khrista Sunggigü nyu gü le gunryü-o a-kemu den sü sen tinlatitse, lo A-kenyü-o nsun thyü-o sentsü kela senbin gen sikeshü sha lo laso.

Ketsin Jisu le meno ronpe A-vü, tsehü perün pe A-pe gen shü, kenrin kethyü gujal pe A-ben lo A-pha hen, lo ngun kemu genyu A-no krus gen sila, tsüle a-nyun kelu ketsin thyü-o kemu nyu rani chwiryü kelanyu zen gun ryü-o kanyu shü ketsin thyü la hünyon, tson-o a-keyhun nyu a-nyun thyü kenshin nilo hü nyon. A-le hihon tse Sunggigü jo swü kegun nyu Sunggigü jole a-gen shyeshwi n me hontse a-le tsü nyu a-rüla sha lo bin laso, tson-o a-le dithen laki Sunggigü zen-o nithen ye, lo A-joden gwünrho hüyo sha kelo siki Sunggigü kipun a-nyu gwakemvü

3. NYUN KELU KEBIN

le a-kesü thyü lola, tson-o a-le anyun runpe Sunggigü mhudyü nyu shülo. A-le chü keshü ka Jisu le a-kho n ni ryülo. A-le dichyeka a-si rüchün loyo Sunggigü keso lo gwaketha le a-nyun nyu yülo. Jisu Khrista zi güle nkemu apfu nyu n thyü kenshün lo hü nyon, tsekethyü shalo ntsin Sunggigü keso le a-nyun nyu yü ryüla. (1 Jn. 1:7). "Npugü le a-nyun kun kela nyu den keni shü hü." (Lü Hin Lesü 34:18). Npugü jole hihontse zo nishü, "Temi a-jvü ben lo kapu kipun tha ndi a-nyun kenjün thyü kehü nyu le A-le nri lohü nyon." (Isa. 66:2). Kenshün Kapu gü le khenyü tsen Sunggigü jope a-ka zo shü hü, "Pechye tenu apfu hagun shyerhüng lo chü, nkemu jü shülaso." (Matt. 9:2). A-le Jisu zigü lo Krus gü nri ketseka tha tsü apfu a genyu tse kethyü shalo, kechagenyumvüle Jisu le n nyu gwa kemvü lo n ünyun kemvü apfu pvü kela genyu, lo tsü gü tsüle "Nle A-jo den gwüngrho kela genyu A-no ngenyu tejün shvü pvü lo laso lo nle tha gwa kemvü kethyü genyu meno A-vü tsü gü tsüle Npugü A-le ngun le thagwa kemvü kethyü apfu khipvü lo laso. (Isayah 53).

Kenshün Kapu lo Sunggigü keso güle A-npvü nyun kenshün bin gü nyu yü gü bin lo lahü nyon. A-le ketenyenyu Jisu Krus gü nri ke shüka a-kemu apfu jüshülaso tse kethyü shalo ntsin Sunggigü nyu gü Jisu le a kemu apfu jü pe a tsüla. (1 Jn. 1:7). A-le ntsokawe temi ligü higü-e Jisu tenyen kelo gü le nke laloha, aikethon then kerhung hyu lo hü nyon tse kethyü sha tsen tsüloso. (Jn. 3:16). Jisu le si keshü genyu, ngun hoshü laso, lo A-le nshwi njün ritsin kethyü genyu A-zipe ngun rhin hilo njü-o ngun kemu jü keshü hyulo. (Efe. 1:7). Thyümi kenyü kemugü le ntso ka we Sunggigü nyu yhun titse lo A lothyü titse rihilolaso, "A-le nso teri shü." (1 Jn. 4:19). Kazügü-lo Kazügü honden so ke bin sun ka a-le Sunggigü honden solo laso.

Thame hinyu ngun le sha kelo le nyun khu den khipe kemu den sun thyü kebin hyulo, lo nyunkhu den le ntsokawe a-nyun seki chwilaso. Satan le a-bin when gü khe shü nyü mvü satse rani ryü-o niyü kethyü tson nri bin hü. Tsü genyu Npugü Jisu lengun no khwen lo hibin lo tse zoshü "lo terogwakemvü gü

nren lo lo a-le tin-o hagin nrhi lati.” (Jakob 4:7).

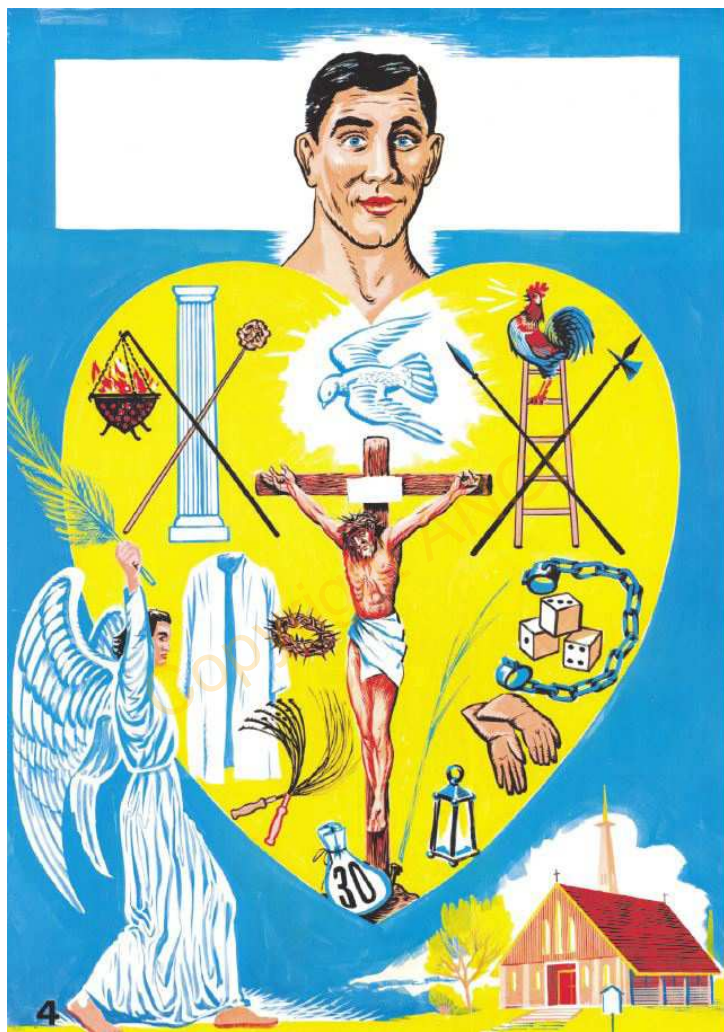
THAME PEZI GÜ

Thame hinyu Khristan nyu nmele Npugü lo Nkenikelogü Jisu Khrista le ngenyu kershvü thyü keshü genyu nyun keben hyu pen kelo tsin shü. Tsü genyu nle thame zo-o ketekho kelo-ndi, “Ai Npugü Jisu Khrista genyu ame ale teshwen pvü loha. A-genyu amhundyü “kawe kazü nyu teshwen lo kazü nyu nkenyü aphu pe Krus gen hülaso.” (Gala. 6:14). Jisu le nno kemu den zin sila-o kentsen keseri den zin yhunlo nrüngenyu A-le Krus gen nkemu pvü silaso. (1 Pet. 2:24). Khrista nyu le kazü gü kenyü khipe Krus gen hülaso. “Kapu gü no hagin zen binlo tsonlo yatselo hagin le nthü nmi kendo kenyü den thyü tinlalo.” (Gala. 5:16,25).

Anyugun le Jisu tenpe sengen phin lo-o A-phinya rhola-o A-vü sashü, thame higü pe temi nyun zen kendyü keshü. Ngun kemu genyu meno A-vü lo A-kenjün kethyü genyu ngunle gwalö. (Isaya 53:5). Herod lo a-shüpahü denle A-shwinyü lo A-vü tson-o suna perün pe A-npvü nrün sunka tsehü perün pe A-npvü shü anyugun le Raja thün pe A-tsü nrüng sunka A-phanyu nkhün tsügü A-shwinyü-o jo, “Hire Juda nyu Raja gü, kvü kelogü thyü löta” tsü selo anyugun le nsüpe A-mhundi, lo terithün khipe A-pevü, lo anyu gunle A-khipe keyü thyü kelasiki.... Krus gen A-hü la titse-o A-nrhi sü zen gunla. (Matt. 27:27-31).

“A-zen nti Khristan nyule tse kehü kechon khile kehunkanyu we kehithyü, Npugü kerchün chvü ketyü nyu-e tyü lo rabinhü, tson-o Sunggigü keshwenlү thyü binhü, ai anyugun tha gwa kemvü kethyü nyu Khrista tenpe hü lo hü nini tse bin nyon, “Aka Npugü, Npugü tse kehü nyu aphu tsenggen keda binyu yü loha, ai Tsengge kebin Apvü kendo zen kehü nyu nti ti.” (Matt. 7:21-27).

Thame hinyu Judas pisa khih gü-e hyulo, a-le pisa kenyü genyu a-Npugü, a-sen kethyü gü Jisu tenpe rükagi 30 ka jwenla,

4. KHRISTA ZEN-O HŪ KELA

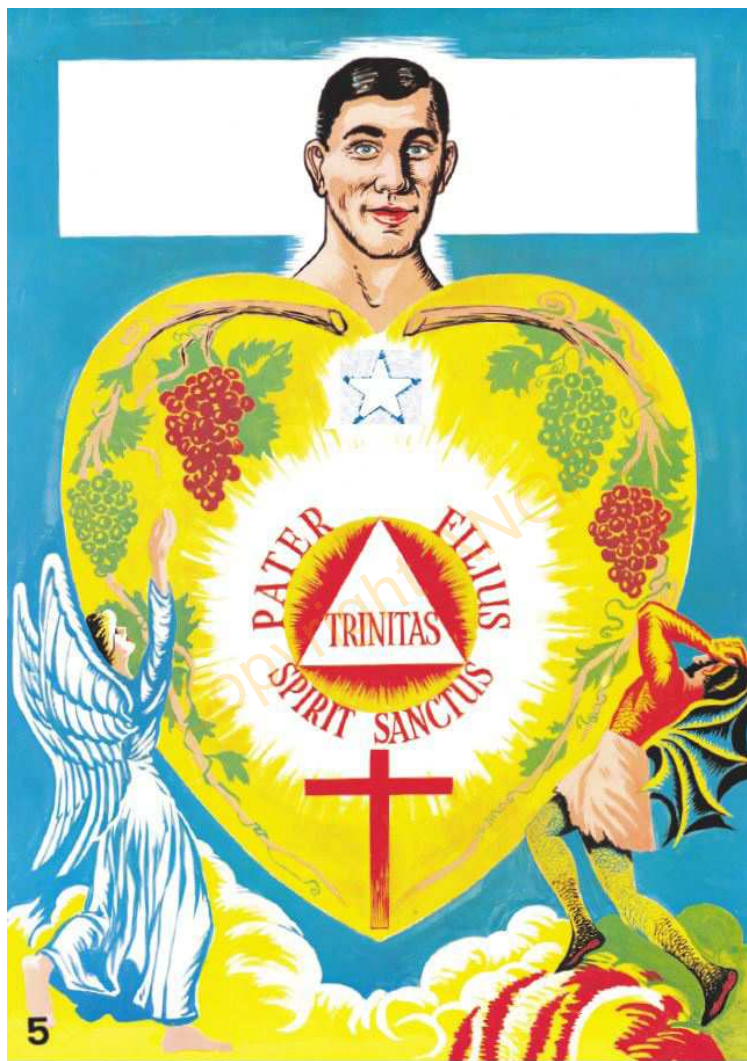
kechagenyumvüle a-le pisa so kethyü genyu, tsüle a-nyun thyü pe zentinla, Makenben, tegiron hiden hi shüpahü nyu den le khejenyu sen-o Jisu ten zen gungü dokanyu shüla, sidyü zo no thyü pen lo nrhungenyu shüpahü nyu denle Jisu phinya khipe chithikheli thyü anyugun le anyugun denyu A-phinya kenjünlo, lo A-mirün pe tesüjon. (Lühin 22:18). Anyügun le Jisu gen tha aphu khi lo la ai anyugun le A-kemeni-o agun le A-no agun Raja thyü nyü mvü tsonzo.

Temi kechon gü le tseng kenri kenyü aphu nye-e Sunggigü zochü gü hyulo nyü hü, ai anyugun keyhun gü hape Sunggigü hensin shünyü mvü, temi kechon kile a-rhokedyü lo a-kendi gwünkho ka n ti Sunggigü ka-a genyu kegwagü nti fü tin laso.

Shüpahü nyule jwin lope Jisu nya hensin lo A-nyun jenshü, tson ntsin tezi lo zü le tsun chwiryü. (Johan 19:33-37). Tero le kekhn mhudyü Petor le Jisu zan zo mvü gwünshen genla, ai kenkhinki a-le a-si rüchün lo-o chüpe ketetsin thyü tinla. (Matt. 26:69-75). Nle Jisu jo genyu lo A-tha genyu A-zan zo shwi shü hü nle? Nmvü-e nle temi mhudyü nyu A-zan zo kejalähü nle? Jisu le zoshü "Tsü genyu temi ligü higü-e temi mhudyüka Azanpe zolo Ako Tsangge kebin Apvü mhudyü nyu tsü zanpe zoti, ai temi mhudhüka Azanpe zomüvlo Ako Tsangge kebin Apvü mhudyü nyu a-zen pe zoloha." (Matt. 10:32,33).

Jisu le zonishü, "Temi ligü higü e a-npvü a-Krus penlo-o Asithen mvü yatselo Atemi thyü lo kü mvü." (Matt. 10:38). Temi ligü higü-e Jisu Khrista gen so kelo nyu le jochü kepvütsin.

"Jisu Khrista a Npu,
Temi kenikelo gü;
Ape kedun pe sengen,
Aphu sun thyü-o sila
N gentezi chwi keryü,
Tsü pe a sü nshün la."

5. SUNGGIGÛ KERSHVÛKA

THAME PVÜN GÜ

Thame higü nyu Sunggigü shwikenjün lo A-keso le A-npvü kemu nyu nme kenilo-o thyü nshün kelo nme tsinshü, lo tsü gü tsü te ntso kawe Jisu Khrista le zokeshü hontse a-nyun gü khipi Pvügü, Npugü lo Kenshün Kapu kershvüka nme thyü lolaso, Jisu le aka zoni "Temi ligü higü-e Asohülo Ale a-zen zoti, lo Apvü le tsü nyu soti, lo ngun le kengü Azen-o binti." (Johan 14:23). Lo A-le mele nshwen lo kemeni kehü ju thyü ngon shü laso. (Luk. 1:52).

Temi nyun gü le ntsokawe Sunggigü kershvüka ketsin nme thyü lo laso, kemu gü hülaso, kentsü kenchen nyunkhu lo Satan kenku pvü den no a phin pvü kebinyeki ketsin Kapu lo Kenshün Kapu gü no a-nyun süpvü kehü hyulo, kemu kentsü kenchenbin gü nyu kebin gü nyeki ntsokawe kemu gü le zegwa chwi ryü laso, tson-o a-sha nsha lo bin laso. "Keso, nkenyü kethyü, kegwa nyunthon kethyü, me shwi njün kethyü njvü kegwa, kvü kemvü, kekheni kethyü lo hihintse kethyü le Sunggigü lo temi kenyü thyü lohü, lo a-le ntsokawe Npugü Jisu Vain bingen ashwa nme thyü lo-o asha nsha lo bin laso lo Khrista jo le a-nyun nyu bin. (Joh. 15:1-10). A-le Baptism thyü lo-o Kenshün Kapu no asüpvü bin kela genyu, nthyü nmi kenyü thaden lo temi whengü sin-o hülaso. Kenshün Kapu kekvü gü sen-o Kapu tson ketsin nyu yhun lo, nthyü nmi kenyü sa kvülo hü nyon. A-le ntsokawe nyü lo nyu hyulo yo tsü nti sen-o yhun hü laso, Jisu Khrista ketenyen genyu kazü gü so kvüloti. Npu Jisu Khrista le zen kechwi thyü whütse gun ryü kejü kho nni bin kela rüchün pe a-thyü nko lo nrin sabin laso. Sunggigü keso le ke thonthen nzen zin bin hü nyon tse kethyü nyu yhun bin laso.

"Anyun kenshün nyu le Jochü ke pvü tsin, kechagenyumvüle anyugun le Sunggigü hyu nrungenyu." (Matt. 5:8). David Raja gü le a-kenya lo a-rinyu aphu nye kvülo yatse ai a-genyu tha kerü tsin gü tsüle a-nyuntse sha. Tson-o a-le nyun keben senmvü loshvütsin kethyü genyu a-le hihontse kehithyü, "Anyunthyü kenshün shüta oh Sunggigü, tson-o akapu-e no ketsinyu binlo." (Lühin 51:10). Temi nme-e a-npvü a-nyun

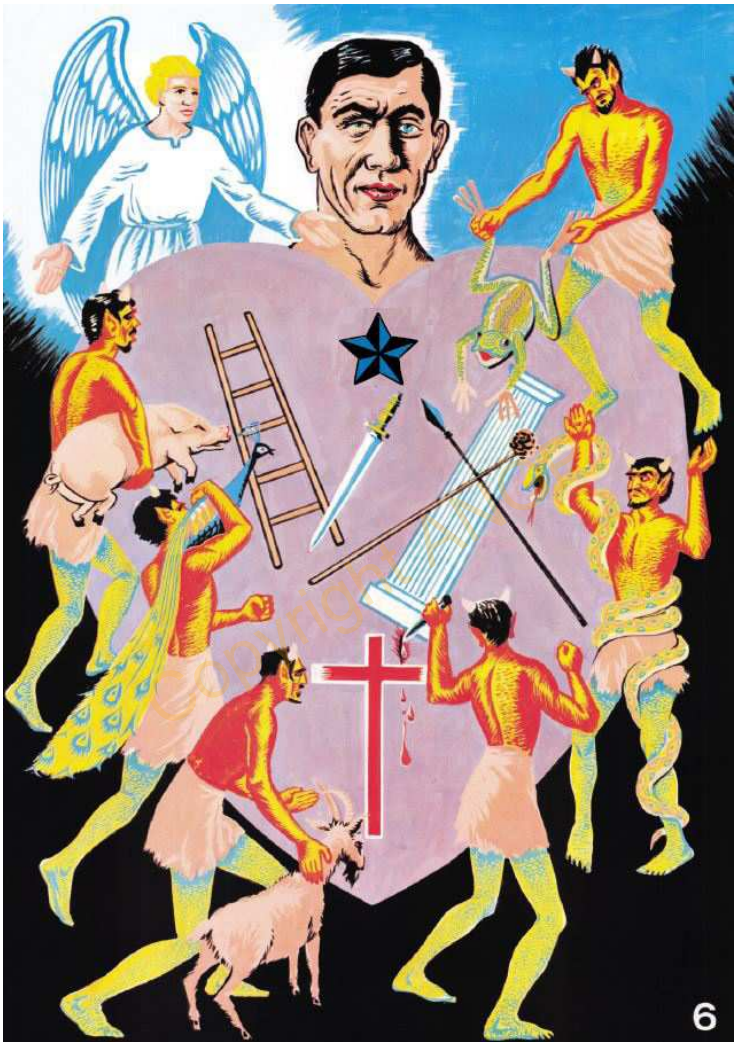
sükenshün thyü loha, David le a-nyunkelu ketsin thyü lo-o Singgigü no a-nyun thyü kenshün shülotsehi. Sunggigü le nkeyhun gen tha keshün nme thyü shü nyü sabinyon. Nnpvü ntenyen ngwa-o zoketsin zohü nletse kehü tsü le thame ka-e nthüü pe Sunggigü no n nyun nyu bin loha, A-le nkechye shü nyü sabinyon, kechagenyumvüle A-le nzen kezozen-o kezole "Ale zü keshün kezen pe shü shü lo tsonlo nle nshün loti, Nshün kemvü aphu nyu lo hagin teromekezü aphu nyu ale hagin thyü kenshün shüti, Ale nyun keshün nmepe ntsüti, lo Kapu keshün nmepe ngen shüti, lo ale ngen thyümi kenyü kanyü gütsü khilolati. Tson-o ale nthüümi nyun nme khishüti, Ale Akapu khipe ngen shüti, tsonlo hagin le atsonyu gunlo, Akendoden lo Azoden zen loti. (Ezeke. 36:25-27). Higü higü ketsin lesü keshün-gü nyu Sunggigü nyugü Npu Jisu Khrista zipe ngen mohor vü kelagü kon zo shü binyon.

Thame hinyu Tsenggen Jolonyu nme le ni soryü-o sokebin hyunilo, Tsenggen Jolonyu hile temi ligü higü-e kethon then kerhüng pe a-hon thyülo kelanyu den senthyü shü hü nyon, lo Sunggigü shyen kenshvü den hunpvü bin hü nyon. (Lühin 34:7;91:11; Dan. 6:22; Matt. 2:13; 13:39; 18:10; Apostel 5:19; 12:7-10).

Tero gwakemvü gü-e hinyu so kebin hyulo, temi gü nyun khoka sobin, a-le nduka bin tse-o chwikela binyu riyü nrün tson fü kebin hyulo; tsü genyu ngun kehi thyü lo khwen bin mvü lo shvü, hagin shwi kerüchün gü satan hagin ligü higü-e tentyü lo kegwa gü tentyü titse-o Shünyho kenho hontse nho sen-o fü nsin nshye kehü genyu. (1 Pet. 5:8). Whetse a-le-a thyü kelu pe Tsengge Jolonyu hontse lahü tson-o kazü kenyü thyü lo khwen biñ kemvü den salo lati. Tson-o a-le a-yhen thyü-o kejükelonyu-e kechon sala ti. Ayi ngunle gwakemvü gü ntsunlo yatsele a-le tin-o ngun nrhi lati. (Jacob 4:7).

THAME TSEROGÜ

Thame hinyu ketenye nyu n mele tesenla-o a-nyun kenjün thyü kebin hyulo. A-yhü ponha kipun kemu logü zhülaso, tsügütsüle

6

6. SEME LO KENJEN KELANYUN

a-le Khristan nyu keyhun nyu mi kenye kelogü mvüle jügüjü kela zensü, a-yhü pehazin we kezhamvütse likipon hikipon tha nritonbin lo kazü gü-e zeng-o keso bin laso. A-gen keben güle zen bin laso, lo a-nyun, Khrista genyu kenjünthyü-e ntsü hü kemvü güle ntso kawe kvümvü lo n jülo mvü laso, tedo gwakemvü güle a-hün pvülo laso lo a-le tsüden keni kela gü mvüle tsüden hensin gügü laso, A-le Sunggigü khwen kenyü nyeki tero gwakemvü le a-ka keryü nyu, tsügüle a-ketsin tse a-ken-run gü tenyen bin laso. A-le kehun kanyu temi n me thyü bin zunle tse logwa, thagwakemvü güpe a-nyun ngu hen pvü lo Sunggigü keso güle a-nyun nyu kun bin laso, a-le kenyunhvü bin laso, a-le thatho keyhun rüchün bin laso, a-le Sunggigü keso rothyü-o kazü kenyü gü then tin laso, a-nyun nyu nyun kebwen shyeshwi güle zen laso. A-le a-shyerhün o a-Krus gü penlo mvü laso, lo tsüle a-genyu nsu ribin laso. A ketenyen-e tesenla, lo a-le kehi thyü-o Sunggigü zen kenthon kethyü gwünkho-e bin sin mvü gü jü laso, lo a-seshvü thyü tegwenki gwakemvü güle yügü a-nyun sülo bin laso. A-le ketenyenyu zen-o a-shyekerhün thyü kebin gü nyeki kazü gü zen-o keso serike mvü kethyü le a-kenyü kvü bin laso Güngun hile ketekho kethyü kapu tsinshü lo tsü gü tsüle a-nyun nyu yüjü laso. Shwikenjün nyu a-kenilo tse kethyü a-le rüchün mvü bin logwa, tson-o ketekho kethyü Khristan nyu n me thyü bin laso.

N zen-o n khünpvü kekho-o yü nrün genyu a-tson fü bin laso. Kazü kenyü tha kethyü den zen-o kepvüshen kethyü a-genyu tson n me thyü bin logwa, a-le meden thyü lo kemvü temi kecha n mele tse-o rüchün pe kaja bin logwa ayi satan le a-ka gwüngwa meden kethen tsü genyu chye la loha, tsüle a-thyü pe ano kapu nyu kvümvü bin laso, thyümi kerüchün lo kenyü hi a-kon sha bin tson-o a-le ntso kawe serikemvü keyüla, thame nshün kemvü denle a-kenyü bin, laso, lo tson-o gwakemvü güle a thukeyuhn keshu genyu tha nshün kemvü den thyü lo kemu-e pe kemu le tse mvü laso.

Ketsinle, nshün kemvü kapu tegü lo nshün kemvü kerüchün le nyesen-o npen sa gen gun ryülo tsü nrhi lo hümvü, ai n le a-hoshü-o a-no n nyun nyu a-shethyülo-o gwakemvü gü tsi ko

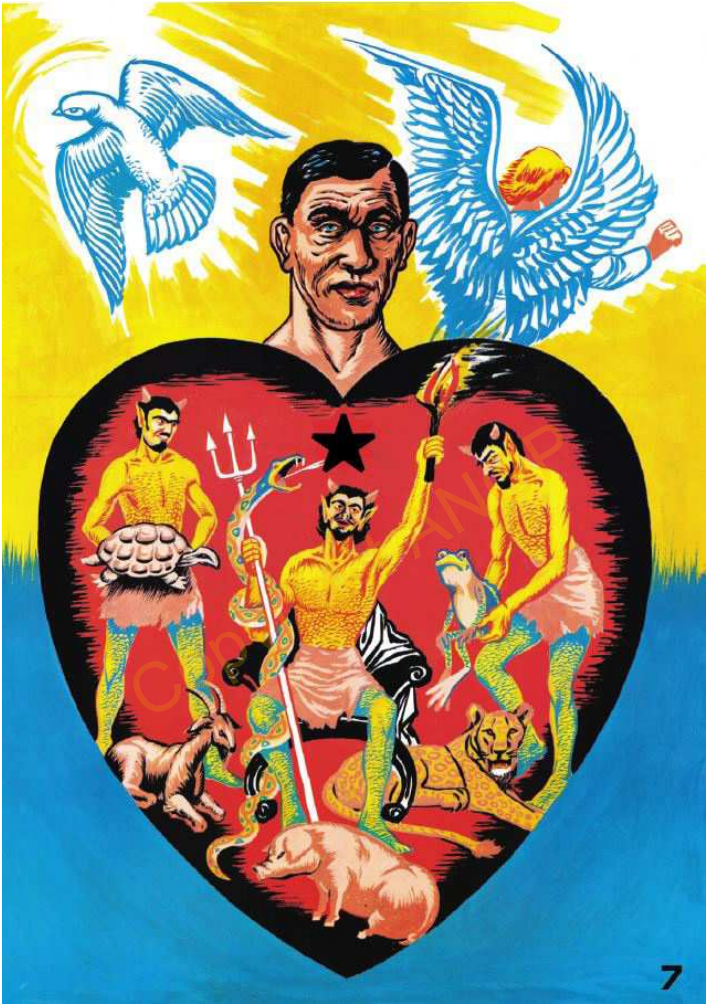
shū yatselo tsüle nle a-zümvü. Keshanyulaka nle nzenkero keshen güpe a-tsü shū yatselo a-le kenkhin kiwe nmi apfu sü lolati, lo tson-o n kapu lo n keyhun ronzi apfu süzen gungü kethonthen mazi nyu shülati. Tsügenyu Sunggigü le ngun ka zoketsin nikeshüle, n no nselo ka nthümi kenü den kekhele lo kemu thyü mvülo; tson-o A-le thalihi ngwa-o ryü-e tha nmemvü, tinsen-o Jisu kigülo A-le nkenikelogü lo n kesungü.

Thame hinyu temi nmele kvütari pe nyun gü jen kebin hyulo lo tsüyatselo Khristan ketsinyu shwinyü lo ntsun kehü tsinshü. A-nyungun yi nyu megen kezo lo a-nyungun mün nyu meshwinyü kethyü nyu Khristan nyu nyun bokekhen lahü, tson-o a-nyun thyüpe kenunhvü lo a-no rhünilo keha-e thyü lahü, tson-o ano Sunggigü kenshvü nyeki temi den le a shwinyü lo a-kenkhin tho den rüchün pe temi den nshvü lo temi den go thyü-o Sunggigü zen-o nithen tinla. Nyunkekhü gwakemvü tsüle kenjün thyü kelo gwüngkho ka lo nyungwakemvü le gun keryü gwüngkho ka kezenyu chyela hünyon. Peri hontse me shwi nyhükethyü hile mele n nyeki gwa kelo ka chwiryü lahü, tson-o a-le kenkhin kiwe me shwinyü kemvü lo ketekho kethyü le a-gen bin tinlahü.

Pisa ketepen hile n ne satse n nyun nyu whetse yüryü la hüyon, ayi Npugü Jisu le kezole, hagen keseme nyu yüla mvü nrüngenyu hi lo khwen binlo. (Matt. 26:14). Tsühontse chyela mvü nrün genyu petsü, rüchün ntsun lo sobinlo. (1 Kor. 10:12). Ngen Sunggigü teri kanyü apfu senmvü loshvü, tsonlo keseme so kvü loti. (Eph. 6:11-18).

THAME TSENYÜGÜ

Thame hinyu temi nmele a-ketenyen nyu rani kela tsinshü. A-ko a-shyekerhü nhyu kelonyu nme lo a-ko Tsenggen jünketha ntsin kelanyu lo Npugü keho nyu thatho kethyünyu lo tsükelanyu, tsonla-o mele jolo kegwa güpe a-ka zo tson-e a-le a-nyun kelumvü lo thame ka-e a-nyun, pe Sunggigü tsülo mvü kela tsinshü. Temi nmele Sunggigü le a-ko ke tseka a-nyun rülayatselo a-le kenikelo n nyü-o teda shasin

7. TESEM KELA NYUN

thyübin-e a-nyun kelu kelo gü mvüle a-nyunrü ketsin nini tselati.

Khristan nyu nmele a-ketenyen tesen kela ka Jisu le hihontse zoshü, "Lo nshünkemvü kapugü le temi gen chwikelaka a-le a-kesun bin fū-o zü kendibinki gunhü, lo hyulo kemvü genyu a npvü a-ka zo-o. 'Ale nduka tinchwi kela binyu ni gunti,' tsü selo tsünyu gungü katsügüle shope ketsü kezegwa kenjü hyulo hünyon, Tson-o a le gü a-nyeki keshvü gwakemvü kapu kecha tsenyü kope a-sin lo njü-o anyugunle gun gü tsünyu bin tinla hünyon: lo temi tsü gü rüla le kenkhinkiwe kerika nyeki-e shvü kvü lahü nyon, tsonshü." (Lk. 11:24-26). "Anyugun rülale thakesha Jo nyu thu kenjü le Tehi le a-nyu keso shü-o a-npvü rani gü tyü kehü, lo tebo le asu kenshün la-o ranigü n nyo kenbe nyu nfü nila kehü tsü tsin shüle." (2 Pet. 2:22).

Ketsinjo hinyu tesen kela Khristan nyu nme nmvü-e anyun kelulokemvü kemu tsin ton shü binyon. Kemu le tedo sha seni thyü-o temi gü nyun nyu yügü mesa nrüngenyu a-yhen thyü bin hünyon. A-mihun nyu-e a-nyun nyu nyu le binyo thakechon tsin keshü le bin. Kenshün Kapu Nsu hontse kethyü güle temi gü nyun nken chwi kela le a-kendo, kechagenyumvüle kemu lo Kenshün Kapu hvü le bin nme nyu bin lo kemvü-i genyu. Temi nme nyun le gwüngwaka Sunggigü kersvüka lo satan kecho bin thyü lo nrüng ndi. Tsenggen Jolonyu a-konle Sunggigü Jo, a-nyu gwa mvüsatse tin jülaso. Ai rani ryü-o nmhenkela nyu gü hontse rani ryüti adotse a-keryü nrin lo khwen bin, a-le tsü nyu tebo chvü den-e tyü nyü saso ai temi nme-e pe a-tsümvü, kenkhinki a-le a-npvü-anthon-o a-ka, "Apvü ale Sunggigü mhudyü ka e lo nmhudyü ka e mulaso ale nno ale nnyule tse kethyü-e kolo kümvülasole, a-pvü le a-nyu le a-nyun kelulo o gunryü kejü hyu shü o a kemu jüshü o a-zenlo." (Lk. 15:15-20).

Thame hinyu nyun kelu ketsin thyülo kemvü nyu tsinshü. Jisu phanyu kemu jü keshü hilo mvü loshvü tsekethyü ndi, ai a nyunle himhudyü tegi nme rope nhonmayi tse bin o kun kela nmehontse, a nyetin le bin ai a-le Jisu le a keko khwen shalomvülaso, a yhytyü le bin ai mazi thakhwün kenrin kethyü

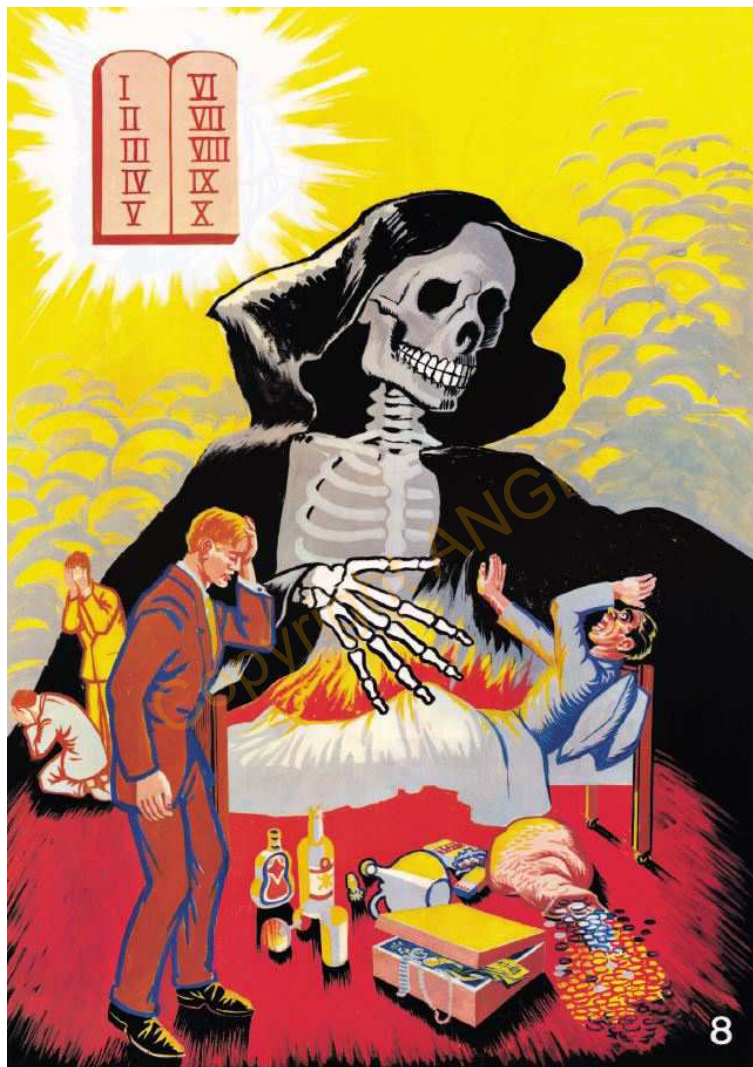
le a phanyu kebin ai hyulo mvūlaso. A le ntsokawe kemu nyu bin ai tsū rüchün pe kejolo mvū laso. Satan le a nyun nyu yū o kedagū thyū bin laso, tsone a-le a-ketsüpe tegwen ki meno a-rühvü lo kekü nyu nme le tse bin lo gwa, nmvü-e ketsenyū kipun temi kemitsinyu nmele si-o thakechon pe a-sika henpe bin kenjü hontse, ai a-nyun kiwe kesi nyu ru lo tha kerhü a-phu no sü pvü bin hünyon. (Matt. 23:27).

Nshün kemvü kapugüle ketsin Kenshün Kapu gü bin khinlolaso. Nyunkhu aphu, nshünkemvü kemu kapu thyü la-o gun gü a-nyun nyu bin lolaso. Temi ligü higü-e Mosa jvü gwüng rho kethyü kemishä mihvü mishen le bin yatselo shwi njün mvütse dushvü lahü, tson yatselo Sunggigü nyu gü pe a-pha bin thyü kedü lo kejopen kejozen zigüpe thalihi kemvü thyü lo shwikenjün kapugü nshwen tse kehü gü le tsünyeki a-shaja kethyü hyulozü mvü-o le? (Ibri. 10:28,29; 2 Petor 2:1-14).

Keso apvü nyu ju n nyun le thame higü hontse bin nle? Tson yatselo ntsü lanyä ai chü-o Sunggigü kahilo, A-le ntsoka-e lo azin tse A-zen sen-o Sunggigü ki gun keryü nyu kenilohü. Nkemu aphu. jüshü nyülo jüshü logwa. Keshanyu laka nne ketsinyu nnyun kelulolayatselo nne A-no n nyun nyu yüryü nyü ketsin thyü bin yatselo, A-le n nyun nyu gwakemvü kapu lo a-jolo nyu den aphu tenpe kezengü nyu shü la logwa. Nyun le ketyü güle A ka Nle Nkendo yatselo Nle athyü keshye rhüng logwa, tson ntsin Jisu le a-shwi njün la-o A-ben shwen pe tsügü kesü-o a-ka "Akendo nkethyü no gwalochü." (Mk. 1:40,41). Ai nle n nyun thyüpe rüla yatselo, tson-o keben gü nyeki kezen gü sotin layatselo ngeuyu kechyelo kegwa kenrin güle ndiso. Kechagenyumvüle nle kerhüng gümvü-o kesigü kejulo kelagenyu, "Kemuchün le Kesi." (Rom. 6:23).

THAME TETSE GÜ

Hinyu kemunyu a-nyun rüsake thyü temi nmele a, kesi kho nni bin kela hyulo. A-mi le thyü lo a-kapugü le kesigü nshvü bin tsentsüso. Kesi (rugü) le rüchün bin kemvü lo nnyü bin kemvü gwüngkho gü nyu ryü jülaso. A-sape a-no kemu kipun a-kenyü

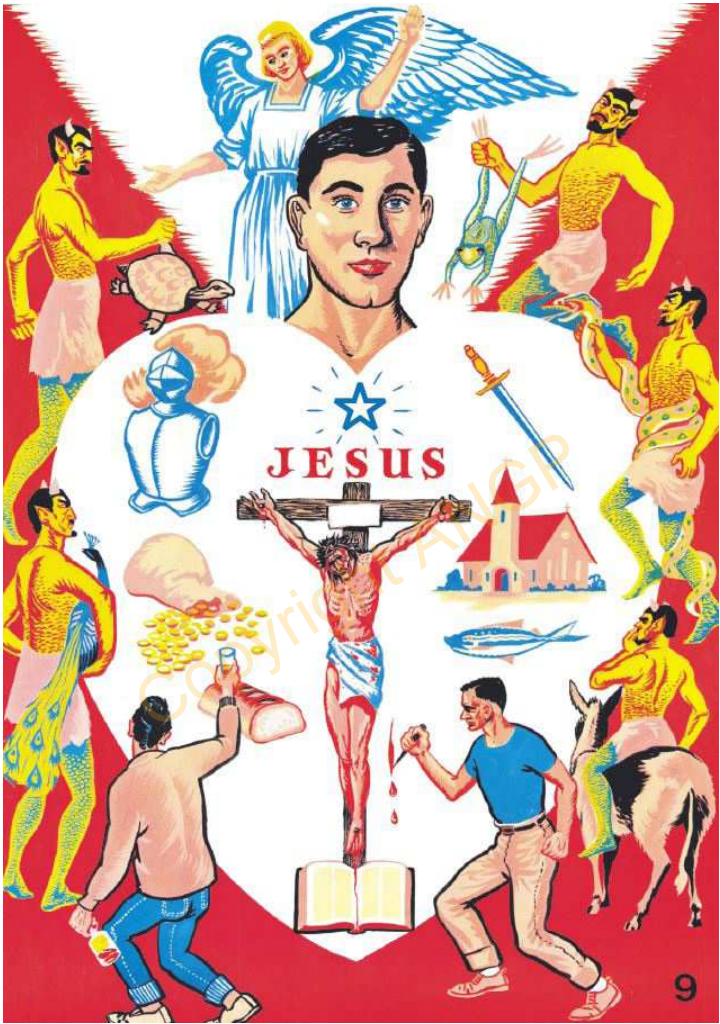
8. KEMU NYU JIN KE KERA

kehü denle ntsokawe ndilaso. Tson-o kenrin kethyü kesi chüngü tsü hyulo güjükela shatsentsü lolaso. Nyu gwakemvü lo kenrin kethyü mazi le a-sülo güjülaso. A-le ntsokawe kehithyünyü, ai a-le gwüngkho kethon Sunggigü kesogü keni kelagenyu a-le ntsokawe Sunggigü zen o kengü gwaloti tse ai thylüo nrün kendi shalalaso.

A-kesonyu den le ntsakawe a-jükho-e n nigü nshvü laso, lo anyugun zole ntsokawe a-kechye lomvülaso. A-kenya le a-keyhun nmvü-e a-kapu gü kenilo nrün ndilaso, kechagenyumvüle keseme güle a-no tson kelo gwüngkho-e khi shü kemvü genyu. Himhudyüki a-keso nyuden lo a-le tsü den genyu yhun kehü nyu denle ntsokawe a-shwinyü lo zoketsin zo mvü laso. Nyun kelu lo mvü-o tanyü kekhwenyu letse lo kehun nyu sharhi le tse kehünyu denle ntsokawe a-kechye shü lo nrün ndilaso. Kechagenyumvüle a-le Sunggigü shwikenjin gü kenila-o nmu kela thyü gü kenrin nyu yü kela genyu, "Rhung zin kehü Sunggigü ben nyu chye tsü titse kethyü tsüle thakenshvü nmele." (Ibri. 10:31). A-le a-nyun khipe Sunggigü tsü shü nrüngenyu a-jü nyu-e rüchün so ai ntsü rilaso. Temi yeye tse kethyü lesi whütse la kethyü le bin hü. Tson-o Sunggigü ka a-shwikenjun-e zokelo gwungkho e hyu lo mvü lahü. Tsügenyu A-le nkho nniketseka rani sen o Sunggigü fülo mvüloshvü. Ai a-le a-kegwa gwüngkho ka Sunggigü shwikenjün gü kenikela genyu a le ntsokawe a jün kera nrüngü khwenyü lo bin laso, lo a-le a-ka hihontsezo, "Hagun kesen kesü kepvü den, akanyu tin sen-o satan lo a-jolo nyu dengenyu ndape bin kenjü kethon then mazi nyu tsü gun lachü." (Matt. 25:41). "Lo temi no gwüngwa si-o tsüsiki ketso kethyü no ryü ti." (Ibri. 9:27).

THAME TEKÜ GÜ

Thame hinyu Khristan nyu nmele keseme nyu-e lo a-nsü ndon kethyü kenrin nyu nyhen nhi gungü kvü kelo tsinshü, a-kho liki hikipon keseme le ryü ai a-le n nun mvü-o ntsengungü kenkhin gütilp, lo tsüle a le Jisu Khrista genyu kvülo, a-le Khristan nyu le tin kehü kethyü nyu nti yü mvü ai a-nyun aphu peshü lo a-ngwa nzi nri lamvüle nyhen nhi sen-o "nketenyen Khipen pe

9. KVŪ KELO NYUN

nketsü gü Jisu nrilo.” (Ibri. 12:1,2).

Satan güle a-shüpahü den zen-o kekenyen gü nyun hunpvü bin, tson-o Sunggigü nyu tsü sü sen-o kemunyu chyela nrungenyu, ketekho kethyü, pisa keso nshün kemvügükanyu gun keryü thagwa kemvü kerüchün lo kecha-e sin-o tsin shü. Meda gü benyu Gada le kebin hyulo kechagenyumvüle kemu güle a-joja kecha cha thyü gunryü kehü genyu, a-le khwen nrin kebin Khristan nyu gü we kemu nmvü-e satan le a-thyüpe ketsenyü kipun kegwa nyu lo Tsenggen hontse benchvü tse gun ryü ai Sunggigü jo lo ketsin Kapu güle a tson tsin bin kelagenyu a-le tsüden ai sha kekhololahü. Temi nmele aben peha zin shyeswi honpenyu zupe shü sen lo nashü kehü den-e Khristan gü hunpvü bin lo kazü nyu kenya den pe a-seme la nrüngenyu, tson bin-e a-nyun pe shü kela Khristannyu gü genyu we kemu pe kazü gü sin-o Khrista Krus gen hükela genyu a-genyu we thalihimvü laso. Thame hinyu kebin keyhun gü yatselo kvütari kethon nme khipe Khristanyu gü jenshü, kenshwen, megenkezo, me shwi kenyü lo mekesü kedün kethyü hihontse kethyü hile kvütari pe ketenyennyu nyun jen kebin hontse, ai a-le Sunggigüjo genyu mele zotsü hontse kethyü zobin-e zotsü dengenyu we a-le kepinyu nme hontse laso. A-le Jisu zo ji rüchünlo, “Agenyu mena hagun nkhin lo hagun nshwen lo nku-o hagun gen zogwakemvü aphuzo lo hagun le jochü kepvütsin, Hagun shyerhünglo, lo hagun kenyü rilo, kechagenyumvüle Tsenggen hagun chün gwasalo nrhüngenyu.” (Matt. 5:11,12).

Ngen kemu thyügü lo terogwakemvügüle a-zintse Khristanyu no Sunggigü keso nyu bin mvü nrhüngenyu a-yhen thyü bin, ai a-le a-shyerhüng lo pechye satse zohizologwa “Lo següle Khrista nkeso nyu nsü sen tin lalogwatila? Kenjünkethyü, nmvü-e kenshvü, nmvü jenthon le thyü lo gwati-ole?” (Rom. 8:35). “Nmvü tha hiden hi aphu nyu ai nso kehügü genyu nle kvü kelo sa kvü lo hünyon.” (Rom. 8:37). A-le Sunggigü kanyu kvükelo ronye aphu pvü lo kelagenyu, keseme güle a-ntsun keryünyu kvülo, nmvü-e tseng keben dzon gwakemvüle keryü nyu-e sobin kelo, lo Khrista genyu keseme le a-seme keryü

aphu nyu kvülo, lo tsügü tsüle nno kvülo-o kethonthen zenkechwi kenyü perün gütsü hyulo nrhüng genyu. (Efe. 6:10-18; 1 Petor 5:4).

A-nyun nyu kebin shyenyü gütsüle ben lo benchvü tse, ketenyen lo Kenshün Kapu le a-süpvü bin, Tseggen jolo gütsüle Sunggigü jo hontse lo tsügüle kezole, temi ligü higü ai nyhenni bin-o kenkhin tikelo nyule Sunggigü le zope bin kenjün den ai rüchün bin laso. A-le Sunggigü kebwen binnyu bin kehü kerhüngtsü bingü khipe ligühigüe kvülo kehü nyu no tyüti. "Ligü higüe kvülo kehünyu tsünyule kesi keyhun güno a nthü nnyü loho." Ligü higü e kvülo kehü nyule A-le kekebu ki Manna khipe tsü nyu tsüti, lo A le tso kechon n me khipe atsüti. Tso tsügü gen zen keshün n me thu njü. "Temi ligü higü e kvülo kehünyu lo Ale ano thyü lotse kehünyu den thyü bino a kenitikelonyu Ale kekvü khipe tsuti." "Temi ligü higü-e kvülo kehü güle tsü hontse phinya kechon pe nbenti lo Ale kerhüng tsü lesü nyu a-zen shonla loho, lo Ale apvü mhupyü nyu lo A-Jolonyu mhudyünyu a-zen zo shwi shüti. "Temi ligü higü-e kvükelo gü Ale tsügü khipe kershvü kanyu kachon n me thyüti, lo Ale tsünyu no thame ka-e chyela loho." Temi ligü higü-e kvülo kehü güle Ale kvülo o Apvü zen-o A-keda bin nyu binkelo hontse Ale tsünyu no Azen-o Akeda bin nyu bin kelo hontse no Ale tsünyu no Azen-o Akeda bin nyu bin loti. (Teshakeshü 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

A-nyun gü nti mvüle ruka khin-e pe Sunggigü tsü kela tsinshü. Kazünyu a-kenya gü khipe kenrun nyu shwen kebin gü nyeki a-le ntso kawe khipe kendinyu kechye lo a-kenya dikho le binyo jüntserü jünmepe tsü lo tsunyeki-e tha hope Npugü zengkechwi thyü bin laso.

A-le kenshün nyu yhun lo a-kekhe pvü kebin tsin shü. A-le kenze kanyü den pe a-bo nrhu sin mvü laso, n mvü-e himhudyü thyü kehü, n mvü-e himhudyü tyü kehü chvü den tyü sin mvü laso. Ale ntsokawe makhu, panyü n mvü e dawa nthü nshvüla kehü den hi o pisa nke sinmvü laso. Tson-o Sunggigü kershvü ka gü-e bonrhu sin mvü laso, ai nthümi genyu kegwa chvü

nti tyü bin laso. A nyunle ntsokawe kehika n me thyü lo laso. Tsengwa tsengshvü-e a-le kehun ka gü rühvü satse kehun aphu nyu gun sunlo hünyon, kehunka nyu n mvü-e a-kakhwen nyu n mvü e a-npvü a-kebin binyu-e a-le kehi kethyü le a-kenyü sa bin laso.

A-le ntso kawe Khristan nyu keyhunle kehi kethyü nyu Sunggigü zen kenthon bin mvü yatselo Khristan nyu n mele tse zolo hola nrün sha bin laso, higü hi yatsele a-genyn Bibel khinshye pe bin kenjün tsinshü, lo a-le khenyütsen tsü swühü lo tsünyu thasha lo a-thyü n rhün lo tsünyu swülobukemvü kenya lo kebwen hyulo hü, tsüle a-phunyu me gwüng nben shükehü me gwüng nbe shükehü ma n me lo n kenrhinyu sa kvülo nrün genyu jenthon n me senhü, lo tsüle khenyütsen a-kapu chvü, a-keteri thyü gungü kenkhin tishü nrün zülu-e bin, lo tsünyeki a-no a-npvü a-shalo nrün zülu-e bin, lo tsünyeki a-no a-npvü a shalo nrün shyeshwi-e bin, a-le a-krus kepenle a-kenyü, kechagennyumvüle krus gü sinmvü tse kegwa chün hyu kelo i ndi. A-le Khrista zeng o rhügnikeso kenshün keyhun tikela genyu, tesoki kenya den kethonthen kerhüng honden lo kazü hinyu hyulo kemvü kanyü den nti fü hü laso. A-le Sunggigü zen keteno nrün genyu nda bin laso, zükhonyu kebin senbin hontse agwüngkho toka asha nsha lohü, a-le kesi kenshvü tsü shamvü, kechagennyumvüle gwati gwapen kethyü Sunggigü keso Kenshü Kapu güle a nyun sü pvü bin kelagenyu.

THAME TSERYÜ GÜ

Jisu le a-ka "Ale rhügnikesogü, lo kerhüng ronzi gü. Temi ligü higü-e Atenye kehü güle sila-e rhüng ni loti, lo temi ligü higü e rhüngkehü ka Atenyekelogü le thame ka e sila loho. (Jn. 11:25-26). "Temi ligü higü e azo nyü lo o Anikeshügü tenye kelogü kethonten kerhüng le bin laso, lo tsüle temi nkhinla kehü kipun mvüle kesi gü nrhi sen kerhüng gü nyu chwi laso." (Jn. 5:24). Khristan nyule kemu n mvü e kesi nshvü hümvü, "Hire, kesi gü nshünle di kipunla? Oh, sikagü n kvükelo le di kipun bin nla? Ai ngun Npugü. Jisu Khrista genyu kvükelo khipe ntsü keshügü Sunggigü cheno." (1 Kor. 15:54-57).

10. ZEN KECHWI THYÜ KAKI KEGUN

Kesi gwüngkho le a-ka ryü e a-le a-shyerhün lati, Apostle Paul le zo keshü hontse, “Ale tinla o gungü Khrista zen bin tinla nyübin tsüğüwe gwakvü nrün genyu.” (Phil. 1:23).

Khrista nyu n mele Jisu mhun hyu shü nyübin, kechagenyumvüle Jisu le krus genyu, Kenshün Kapu güle a-no Jisu jo rüchün zin binlo kegwa thyü shü tse hünyon. “Hagun nyu kenjün thyü nya, hagun Sunggigü tenyen binlo. Ako atenyen binlo. Apvü kaki temi binle kechon kile binyon. Ale rani gunryü o hagun zen o Aki gunloti, tson-o hagun ko no Akebin binyu bin loti.” (Jn. 14:1-14). “N yhytyü le hyu tilokemvü, nmvü-e nnyetin le nyü lo kemvü, nmvü-e temi nyun nyu yü lomvü kela tha tsü hontse kethyü den Sunggigü le A-so kehünyu genyu ndope bin laso.” (1 Kor. 2:9). Kazü hinyu khwen nme nti-e ketenyenyu le kazü hinyu Jisu Khrista tson nyu gun kejü Tsanggen zen kechwi kethyü ndope bin kenjün rüla zolobuha.

Thame kenkhin tsingü nyu kenrin kethyü (kesi) gü sunka Tsanggen Jolonyu le so kebin hyulo. Ale nishünlo kela kapu zen-o Sunggigü ki gunla nrün genyu khwenbin. Kapu güle kërühng ron ten lo renlalo keha güle thyümi ten lo renlalo kegwa phin pvü kebingü hoshü laso, tson-o tin sen-o Tsanggen chwida nyu yü lo a-Npugüle a-shyerhün satse johi zo-o a-zenlo; “Gwabin nyon, nle tego joketsin kejo nme. Gunryü-o Npugü zen-o nsherhün binlo gwüngre, tson.” (Matt. 25:21). Satan le a-sensin mvü laso, “Tsonlo khenyüme shvüketyügü le sila tson-o Tsanggen Jolonyu le a-khipen gungü Tsanggen keho binyu Abraham khoka shüla.” (Lk. 16:22). “Lo Tsanggen ale thakhwen nme nyülo. Ntsoka genrho nyu Npugü nyu bin-o sikela nyu denle tsenkhegwa in. Ele tse kapu le zo-o, A-nyungunle a nyungun tho nyu rüyü tinlati, kechagenyumvüle a-nyungun tho le a-nyungun then hünyon.” (Tesda. 14:13).

SENTHYÜ KESHÜ KENKHIN TSINGÜ

Lesü higü swü kehü kesonyu den, “Npugü no nchye shü-o n-no n nyun hope A-le nso keshü tsü shalo nda. A le ntsaka-e hihontse kethyü zobin nyon. N nyun apfu hoshü-o

A-ki rani ryülo.” (Deut. 30:2). Nkvükemvü, n nyun gwa kemvü kenjün kethyü khipe Jisu tsü shülo, tsonlo A le nyun kenshün kapu keshün pe ntsüti N npvü nkenyü yhüdyü fü-o tsüno nsala nyachi. Temi nyun nyu tha gwakemvü kethyü kerüchün le chewiryü hü. (Mk. 7:21). N kemu gü khela-o ketsin gü tezen tsekho lo, kechagenyumvüle kemu chün le kesi, ai Sunggigü le Jisu Khrista nyu kenrun nyu khipe nketsü. gü we kethonthen kerhün genyu. (Rom. 6:23).

Nle nkeyhun pe Sunggigü tsü la yatselo, “A-le nsunthyü keshü joden tsülope nle then nrün genyu n mhudyü nyu tsinhi hontse lo, lo Khrista Jisu genyu ngun hen thyü lo kela ketenyen keso günyu yhunlo.” (2 Tim. 1:13). Paul ko tsühontse zönishü, “Ale tenyen kehügü ale tsü sha bin nyon, lo ale tha pe A-tenyen kelagü A-le tsügü ntsen bin-o Tsang keben dzon keda gü tilo gwa tsekethyü ale sha.” (2 Tim. 1:12). “Kenshün kapu nyu hi lo ketenyen günyu mi binlo, lo Jisu nri binlo. A-le tsongü, ketsingü lo kerhüngronzing gü. Ngun Npugü le thonmvü, tse rani gunryü-o A-nyenyu zenlo lati. A-le Raja so Raja gü lo Npu so Npugü.” (1 Tim. 6:15).

“Tsüselo hagun le chyelalokegwa nyu hagun ntse zen binlo kegwagü, lo a ze kechwi thyü nrüngü mhudyü nyu hagun no shyekerhüng thyü-o rhumvü binlo nrüngü ngun Npugü Jisu Khrista genyu, Nkenikelo le A nti lo n Sunggigü kethyü gü no tha aphu mhudyü ntsoka-e lo kethonthen zenkechwi kegon keda lo kekvü gü thyülo. Amen.” (Juda 24,25).

Temi ligü higü e kemu thyü kehü nyule Sunggigü tejvü gwüngrho bin nyon, kechageayumvüle kemu le tejvü gü gwüngrho kethyü genyu.

“Lo kemu den khisen tinlatitse o A-le meyhü hyu thyü gun ryü tse kethyü hagunle sha binti, lo A-gen kemu nme-e ndi.”

“Temi ligü-e a-gen kebinyule kemu thyü hü mvü, temi ligü higü-e kemu thyü kehü güle a-hyu-e mvü nmvü-e a-sha-e mvü.”

“Anyenyuju, temi nme-e no hagun sala nya. Temi ligü higü-e kentsen tha thyü kehü nyu le a-le ntsen kethyü hontse tsü nyu ko ntsen le.”

“Temi ligü higü-e kemu tha thyü kehü nyu le teroserike mvü gü kanyu; keehagenyumvüle teroserikemvügüle a-keri kanyu mu kela genyu. Sunggigü nyü gü le meyhühyu thyü gun keryü le teroserikemvügü tha den nkela titse gunryü.”

“Higenhi Sunggigü nyenyuju, lo terosei kemvü gu nyenyu jü tse sha kekho lohü, temi ligü higü-e a-tsagü sikezenyu sohü kemvü lo ketsingü thyü hü kemvü gü le Sunggigü kanyu mvü.”

(1 Jn. 3:4-10).

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, tablettes, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas orações.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la littérature évangélique, des livres et des traités en plus de 538 langues, écrivez à :

Para obter gratuitamente a literatura evangélica, livros e folhetos em mais de 538 línguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de littérature évangélique financée de dons

Missão de literatura Evangélica financiada por doativos

(Reg. No. 1961/001798/08)